

Munkácsi Máté ugyanolyan fiatal, mint bármelyik BME-s hallgató, mégis merőben mások a hétköznapijai, mint akármelyikünké. A karate számára nem csak egy sport, sokkal inkább egy életforma.

Cikkünk a 10. oldalon

HIRDETÉS

Szeretsz fotózni?

Kreatív vagy?

BME-s?

**Fotóriportert
keresünk!**

Jelentkezz!

További információ
és részletek:

muhely.com
/muhelymediakepzes

Fotó: Nemcsics Botond

Megújulóban az egyetem • A Műszaki Kancellár-helyettes szerint fontosak a közösségi élmények az egyetemen.

Cikkünk az 2. oldalon

Ha nincs saját fedél felettünk

Élet a hajléktalanszállón

Amikor nincs tető a fejünk fölött, és az időjárás változékonyságát a saját bőrünkön tapasztalhatjuk, amikor a padlószőnyeg az eleven gyeppel, a szoba pedig maga az utca, ez ember elgondolkodik: hogyan lehetséges mindez a XXI. században?

Cikkünk a 7. oldalon

Fotó: Dobó Diána

Gyilkosságok a K épületben

Gyilkosság történt az ország egyik legnagyobb egyetemén. A rendőrség lezárta a BME K épületét, az áldozat kollégáit kihallgatják, a nyomozók pedig egyre több részletre és titokra derítenek fényt, de a kérdés végig ott lebeg a tanszéki dolgozók feje fölött: vajon ki

lesz a következő? A felkavaró történet csak a képzelet szüleménye, a Vízépítési és Vízgazdálkodási Tanszék docense, Hajnal Géza legújabb könyvében tárja fel a megdöbbentő esetet – az interjúban a Káépület című krimiről mesélt hosszabban.

Cikkünk az 3. oldalon

Zebrák az utakon

Naponta többször taposol rá, és szinte észre sem veszed. Ha mégsem használod, súlyos ezresekkel fizetsz meg gondatlanságodért. Gyerekként még örömmel ugráltál rajta, miközben szüleid rád szoltak: "ez itt nem a játszótér". A közlekedési

gyalogátkelők folyamatosan változtatják alakjukat. Cikkünk-ből megtudhatod, hogy évszázadokkal ezelőttre nyúlik vissza a zebrák történelme. De ne gondold azt, hogy a fejlődésnek vége!

Cikkünk a 12. oldalon

HIRDETÉS

WWW.EHK.BME.HU

www.facebook.com/bmeehk

Oktatás, Juttatás, Pályázatok, Kollégium, Sport, Szabályzatok

EGYETEMI
HALLGATÓI
KÉPVISELET

www.ehk.bme.hu

A közösségi élet örömei

Megújulóban az egyetem

Mikó Zoltán, a BME műszaki kancellár-helyettese szerint a hallgatóság nagy része kezdi elfelejteni a közösségi élet adta örömeit, de ezen még nem késő változtatni.

MURÁNYI MÁTYÁS

Változott valamit az egyetem, amióta ön itt diákoskodott?

Ha valaki esetlegesen visszajár az egyetemre, például munkája révén konferenciákra, szakmai tevékenysége miatt, az gyakran úgy látja, hogy a Műegyetem nem változott túl sokat. Én a Kármán bulikban edződtem illetve az E és a Vár klubban – kicsit más volt akkor a világ. Zártabb volt az egyetemi élet, zárt szórakozási lehetőséget nyújtottak ezek a klubok, ennyi külső tényező nem volt, mint napjainkban.

Hogyan került a létesítmény-fenntartás területére?

Okleveles vegyészmérnök vagyok. Kettős képzésben végeztem, részben Veszprémben, részben itt a BME-n. Azután az ELTE-n egy jogi szakleveles mérnöki végzettséggel kiegészítettem tanulmányaimat. Első munkahelyem az Egyesült Vegyi Művek volt, ott kutatás-fejlesztéssel foglalkoztam. A Richterben diplomáztam, aztán pályaelhagyó lettem. 1997-től érzem azt, hogy megtaláltam a szakmámat, a facility management-et, azaz a létesítménygazdálkodást. Nekem ez a szakma a hobbim is a munkán túl. A Magyar Létesítménygazdálkodási Szövetség alelnöke is vagyok, illetve a Mérnök Továbbképző Intézetben a Facility Management kurzuson is próbálok segédkezni.

Milyen felújítások esedékesek jelenleg a BME-n, milyen problémákkal kell szembenéznük?

Esedékes lenne a történelmi campus teljes egészének felújítása. Gondolok itt a CH, K, Könyvtár, MG, F épületekre. Ezeknél az épületeknél nagyfokú az elavultság: műszaki megfelelés, belső közmű ellátás, elektromos rendszerek elavultsága, külső szigetelés, beázások, szóval rengeteg a probléma. Sok a '60-as, '70-es évekből toldozás-foldozás. Ezek az akkori alkalmi megoldások is nehézségeket okoznak, és a lágymányosi öböl ingoványos talajával is számolni kell.

Mivel az említett épületek műemlékek, ezért felújításuk drágább és kényesebb feladat. A teljes, korszerű rehabilitáció sokba kerülne. Sajnos ezt az egyetemi büdzsé nem teszi lehetővé, csak kisebb-nagyobb javításokra jut pénz.

A kollégiumok esetében is jelentős kihívásokkal nézünk szembe. Az én időmben csupán egy ágyat adó hely volt a diákszállás, de azóta már növekedtek az igények, és komoly, magas színvonalat ellátó életteret kell adnia az ottholoknak.

A menzáink épületei is igen rossz állapotúak: nyáron nagyon meleg, télen nagyon hidegek, és sajnos be is áznak. Sokat kellene rájuk költeni.

Mi a terv az üresen álló V2, Z épületekkel?

A Z épület nemrég belső felújításokon esett át. Itt fog helyet kapni ideiglenesen a MOME, amíg a saját campusuk felújítása el nem készül. Az sem mellékes, hogy az üres épületek a saját belső átköltözésüknél is jól jönnek.

Nagy reményeket fűzünk az üres épületeink olyan jövőbeli kihasználásához, amelyek segítenék az elindult felsőoktatási és ipari együttműködési tervek előmenetelét is. Az üres épületekben teret lehetne adni az említett együttműködésben érdekelt intézményeknek, kutatóhelyeknek duális képzési, kutatás-fejlesztési célra.

Itt fontos megemlítenem, hogy a régi épületek nem a mostani laborfunkciókhoz lettek tervezve. Sok laboratórium be van zsúfolva a régi infrastruktúrába, ami egyáltalán nem szerencsés. Az üres épületek egy új, összefogott, hatékony helyszínt tudnának biztosítani a laborkutatásnak.

Milyen energetikai korszerűsítések zajlanak mostanság a BME-n?

A műemlék-épületek nem túl hatékonyak energetikailag. Állandó javításokat, nyílászáró cseréket végeznek rajtuk. Az anyagi források szűkössége miatt teljes rehabilitációt nem tudunk elvégezni, csak kisebb lépésekben haladunk a feladatunkkal.

Az egyetem megújuló energiahasználatát tekintve a napkollektorok és a napelemek bővüléséről beszélhetünk. Melegvíz szolgáltató napkollektorokat már felszereltünk a kollégiumok tetejére. Napelemek beszerzéséhez jelenleg pályázatot adtunk be. Ha nyertes lesz, akkor egy 200 milliós beruházásra lehet számítani, amit 1-1,5 éves távlatban kivitelezhetünk.

Mennyire szeretné megzöldíteni az egyetemet? Mi a helyzet a szelektív hulladékgyűjtéssel?

Sok személyes tervem lenne. Amikor idejöttem, azt láttam, hogy

az egyetem eléggé elmaradt a témában, holott pont e téren kellene a legtudatosabbnak lenni. Voltak eddig is szelektív intézkedések, de nem hatékonyak és nem teljes körűek.

Az én hitem, hogy az egyetem hulladék outputja jócskán elmozdítható a szelektív irányba, itt főleg a papír és műanyag csomagolóanyag áramokra gondolok. Lépésekben haladunk, a középső campuson már elkezdődött a folyamat. Ha forintban nézzük, éves szinten 5 milliót takarítunk meg a szelektív gyűjtéssel, mivel az FKF a szelektív hulladékot térítésmentesen szállítja el. Ha folytatódik a törekvésünk, akár 8-10 millió forintos költségcsökkenést is elérhetünk.

Hogy tud mindez megvalósulni?

Csakis együttműködve az épületek használóival, takarítókkal, dolgozókkal. A terv az, hogy szelektív hulladékgyűjtő szigetek létesüljenek forgalmas pontokon, előadóknál, menzákon. Mindez akkor működik jól, ha nem csak eszközöket adunk az embereknek, hanem megpróbálunk hatni is rájuk. Tudatosabban kellene kezelni egyénenként is a keletkező hulladagainkat. Ilyen tekintetben többet várnék a hallgatóktól. A műanyag palackot tapossuk laposra, és a papírt nem összegyűrve, másfajta hulladékkal keverve, hanem rendszeren helyezzük el a gyűjtőkben.

A középső campuson már találkozhatunk szelektív kukákkal. A gyűjtők újrahasznosított alapú hullámpapírból készültek, így megjelenésükkel is környezettudatos érzetet keltenek. A jövőben az északi részen, majd az I és Q épületeknél, végül a menzáknál és kollégiumoknál folytatjuk a terjeszkedést.

Egyre többet hallani a „BME app”-ról. Mit a helyzet vele?

Ma már a mobiltelefon a legfontosabb információs eszköz az emberek életében, ezért tartom fontosnak, hogy készítsünk egy applikációt. Az én indukciónra a VIK Mobil applikációs intézete fejleszti a szoftvert. A BME app rendelkezik egy Google Maps alapú navigációs funkcióval, leírós modulokkal, kiemelt helyekkel. Itt látszanak az akadálymentes pontok, a későbbiekben pedig majd az életmentő helyek is. Az app segítséget nyújt a BME-vel kapcsolatba lépő munkavállalóknak is: megta-

Fotó: Nemcsics Botond

lálják az elérhetőségeket, illetve, hogy kit melyik épületben találunk meg. Az egyetemi honlapokkal való átkötéseken jelenleg is dolgoznak a fejlesztők: Neptun, diákmunka, KTH, Szkéné Színház, nyelviskola, menza napi menüje, és még sorolhatnám. Később a fő hírek is megjelennek majd az alkalmazásban. Az applikáció segíthet abban is, hogy az olyan apró hibákat, üzemszavarokat, mint például egy kiégett izzó vagy egy felborult kuka, azonnal lehessen számunkra jelenteni. A belső működés szempontjából ez egy hatékonyabb szolgáltatást fog eredményezni. Ajánlom mindenkinek, hogy tölts le a BME app-ot, kezdje el nézegetni. A hibáit bocsássa meg neki, hiszen ez még egy fejlődő felület.

Mi az, amin mindenképpen szeretne változtatni?

Rettenetesen zavar az, hogy úgymond: nem él az egyetem. Mi, akik időnk nagy részét a campuson töltjük, nem használjuk azt klasszikus élethelyként. Rengeteget gondolkozunk azon a HÖK-kel, hogyan lehetne pezsgőbb életet létrehozni az egyetemen belül, az egyetem polgárai számára. Fontos lenne például rendezni az elvágott campusok közötti irányo-

kat is, újragondolni az Egy József utca és a Bertalan Lajos utca szerepét. Csökkentett forgalmú, sétálóbarát, pezsgő résszé lehetne alakítani ezeket a szakaszokat. Erről már elkezdtünk konzultálni a kerülettel. Jó lenne továbbá olyan rekreációs zónákat is létesíteni, mint a sokat emlegetett „álom munkahelyeken”, ahol mindenhol babzsák fotelek vannak, és csúszdán lehet közlekedni. Izgalmas dolog lenne valami központi kiülős kávézó is, mondjuk az Odoo helyére, amit tavasszal lebontanak.

Ezen túlmenően intenzívebben be kellene vonni a külsős embereket a campus vérkeringésébe. Szépen megőrzött, gyönyörű kertünk van, de hiába, ha alig látogatják azt! A könyvtárunk, a Sóhajok hídja szerintem olyan impozáns épületek, amiket meg kellene mutatni az embereknek.

Összefoglalva két terület áll a szívemhez a legközelebb: az előbb vázolt élettér kérdése és a történeti campus megőrzése úgy, hogy közben támogatnám a modern dolgok behozatalát is.

Sajnos egyre hangsúlytalanabb a közösség szerepe a társadalomban, de szerintem még nem késő változtatni. Fedezzük fel újra a közösségi élet örömeit!

A műszaki kancellár-helyettes feladata

Leegyszerűsítve a Műszaki kancellár-helyettes az üzemeltetésért és a működésért felel. Az egyetemen az alap tevékenység az oktatás, ami rengeteg külső-belső igényt generál. A műszaki kancellár-helyettes egyfajta menedzseri funkciót teljesít. Nemcsak üzemeltet, működtet és megjavít, hanem innovál és fejleszt is, továbbá foglalkozik mindennel, ami a látókörébe esik. A műszaki kancellár-helyettesnek olyan megkötéseket kell tudnia alkalmazni, amelyet állami intézmények üzemeltetése során lehet csak tapasztalni. Fontos a közbeszerzési törvény és módszertanának alapos ismerete továbbá az üzemeltetéshez köthető törvények, az Állami Számvevőszék különböző vizsgálatainak, normatíváinak, szabályainak elsajátítása.

A történet, ami a képzelet szüleménye

Gyilkosságok a K épületben

Gyilkosság történt az ország egyik legnagyobb egyetemén. A rendőrség lezárta a BME K épületét, az áldozat kollégáit kihallgatják, a nyomozók pedig egyre több részletre és titokra derítenek fényt, de a kérdés végig ott lebeg a tanszéki dolgozók feje fölött: vajon ki lesz a következő? A felkavaró történet csak a képzelet szüleménye, a Vízépítési és Vízgazdálkodási Tanszék docense, **Hajnal Géza** legújabb könyvében tárja fel a megdöbbentő esetet – az interjúban a Káépület című krimiről mesélt hosszabban.

CSORDÁS HÉDI

A Káépület elején szerepel az a mondat, hogy „A könyv története a képzelet szüleménye, és a valósággal való minden hasonlóság a véletlen műve.” Teljes fikció, amit kap az olvasó, vagy vannak azért valóságos elemei a kriminek?

A történet teljesen kitalált, a gyilkosságból és a nyomozásból semmi nem történt meg a valóságban, de a helyszín igenis valós. Mindig nagyon foglalkoztatott a Műegyetem K épülete, ezért is ez lett a könyv címe, mert már önmagában egy zseniális épületről van szó. Sok híres külföldi egyetemet láthatunk, de hol vannak építészetiileg attól, ami a miénk? Pont a napokban volt nálam vendégségben egy svájci hölgy, aki teljesen el volt ragadtatva attól, hogy milyen gyönyörű helyen oktathatunk, mi magunk sokszor nem is vesszük

észre. Személyes kötődésem is van a főépülethez, hisz itt tanultam egyetemistaként, doktoranduszként, majd itt oktattam, és még mindig képes vagyok rácsodálkozni, hogy milyen fantasztikus, zezugos folyosók és terek alkotják.

Sokszor mesélem a hallgatóknak, hogy megbuktam ábrázoló geometriából elsős koromban, az egyik oktató pedig próbálta kideríteni, hogy mi baj lehet velem, van-e egyáltalán térlátásom. Úgy vizsgáztatott, hogy megkérdezte, hogy jutnék el onnan legegyszerűbben a Rajz tanszékre, megmondott még pár másik helyszínt, és mindre helyes választ adtam. Kiderült, hogy nem a térlátással van gondom, csak ügyetlenül rajzolk. Már akkor nagyon kötődtem az épülethez, ismertem minden eldugott részét. Sok kívülről nem is tudja, hogy ha itt felmegyünk a harmadik emeletre, az olyan, mint egy társasházban az ötödik szintre jutni, azért lihegünk a lépcső tetején annyira. De sok minden mást sem ismernek, az alagsort, a laborokat. Ezek a helyszínek foglalkoztattak, így nem volt kérdés, hogy itt bonyolódik majd a cselekmény, hiszen ez önmagában is egy kultikus hely.

Elmesélné röviden, hogy mi a Káépület cselekménye?

Találnak egy halottat a mi laboratóriumunk üvegcsatornájában, aki a vízzel telített csatornában meztelenül fekszik. Én, mivel egyes szám első személyben mesélem a történetet, a híradóból értesülök erről, és a döbbenettől rögtön le is eszem műegyetemi címeres polárfelsőmet joghurttal, ami egy fontos elem, sokszor visszatér. Valahogy érzem, hogy minket ez érint, és kiderül, hogy valóban, mert az egyik kollégám az áldozat. Másnap bemegyünk a tanszékre, a könyv felét nagyjából a rendőrségi kihallgatás teszi ki, ez az első nap. Majd az esti híradóból kiderül, hogy megint meghalt valaki, újabb haláleset történt. A főszereplő Hámori Márton, ő is egy kitalált figura, az ő szemével látjuk a történetet, és nagyon kellemetlen, hogy mindig olyanok halnak meg, akikkel nagyon jóban van, ezért ő egyre gyanúsabb lesz. Újabb és újabb halottak lesznek, akik mind népszerű, fiatal oktatók, akiket szeretnek is a hallgatók, és nem lehet tudni, hogy mi történik.

A gyilkosság a tanszéken zajlott, a nyomozás az épületben folyik a történet szerint. A szereplőket saját kollégáiról mintázták?

Gondoltam rá, hogy majd biztosan lesznek olyan hallgatók és oktatók, akik felismerni vélik magukat vagy

Fotó: Koronczí Richárd

társaikat, de nem feltétlenül valós személyekről mintáztam a karaktereket. Ne keressenek hasonlóságokat a kollégákkal, nem ez a lényeg!

Tudtak róla, hogy készül a könyv? Mesélt a tanszéken erről?

Mivel kényes a téma, szerveztem felolvasásokat a kollégáknak az ebédszünetek után. Amíg készült a könyv, sokan hozzászóltak, mondtak jó ötleteket. A tanszéki kollégák zöme tudott róla, a diákoknak pedig az egyik szakas-

Több különböző műfajú kötetet kiadtam már, de sosem voltam abban biztos, hogy azokat szívesen elolvasnák. Előfordult, hogy vittem a hallgatókat szakmai biciklitúrára Ausztriába, és ha meséltem nekik az írásaimról, láttam, hogy annyira nem kelti fel az érdeklődésüket. Izgatott, hogy vajon mi érdekel ma egy hallgatót. Olvasnak-e egyáltalán bármit is? Arra gondoltam, hogy ha megölik az oktatóikat, azt biztosan. Így jött az ötlet. Nagyon kíváncsi vagyok arra is, hogy aki

”
Olvasnak-e egyáltalán valamit is? Arra gondoltam, ha megölik az oktatóikat, azt biztosan.

ten meséltem, mikor felkértek, hogy tartsak áltudományos előadást. Ott veztettem elő egy diasorral, hogy mi a cselekmény, persze a gyilkost nem árultam el, csak igyekeztem felcsigáznai a kedélyeket.

Elsősorban a BME hallgatóinak szánta a könyvet, nekik készült?

Foglalkoztatott a gondolat, hogy milyen könyv kötné le a hallgatókat, mit olvasnának tőlem szívesen.

nem ismeri az épületet, nem tud semmit az egyetemről, annak is izgalmas lesz-e.

Régóta kavargott a történet a fejében, régóta meg szeretne volna írni, vagy új, hirtelen jött ötlet volt?

Egyszerre mindig sok történet kavarg a fejemben, sok mindenről írtam már, és még sok mindent meg is szeretnék írni. Ez már a sokadik tanszék, ahol dolgozom, és

mindenhol azt láttam, hogy zseniális figurákkal vagyok körülvéve, akik önmagukban is érdekesek és izgalmasak, róluk nagyon jókat lehetne írni. Volt több színdarabom, melyeket kisebb pincészházakban meg gimnáziumokban előadtak, és leginkább az izgatott, hogy végre egy olyan színdarabot írjak, melynek a végén ki kell találni a közönségnek, hogy ki a gyilkos. Azt képzeltem el, hogy olyan darabot írok, melyben több helyszínen futnak a szálak, tehát van egy csoport, amit Kárász rendőrnagy értesít a gyilkosságról, és viszi őket végig a történeteken, a másik csoportot leviszi valaki a laborba, egy harmadikat más helyszínre, a végén pedig mindenkit összehozunk egy teremben, ott összeraknánk a részleteket, és ott derülne ki, hogy ki a gyilkos. Beszéltem egy színész barátommal, aki azt mondta, hogy nagyon jó az elképzelés, de túl bonyolult, ki kellene jobban dolgozni. Így döntöttem el, hogy először megírom a sztorit könyvben, lineáris történetként.

Mit gondol, mitől működik jól egy krimi, mitől lesz izgalmas?

Nem vagyok nagy krimi rajongó, a szüleim olvastak sok Agatha Christie történetet, otthon sokszor volt téma köztük, hogy ki találja el a gyilkost. Engem a magyar irodalom jobban érdekelt, de sok krimi- és akciófilmet láttam, úgyhogy képem természetesen van róla. Az a jó, mikor az a gyanús, aki nem gyanús, szóval mindenki egy kicsit gyanúsított lehet, mindenkiről el tudjuk hinni, hogy van köze az esethez.

A könyvben található illusztrációkhoz Ön ragaszkodott?

A könyvet az Athenaeum Kiadó adta ki, nagy és profi kiadó, a borítót is ők tervezték, nagyon elégedett vagyok vele. Szerettem volna, ha rajzokkal színesítjük a lapokat, gyerekkoromban nagyon élveztem, mikor illusztrációkat találtam a betűk közt. Ez egy könnyű, szórakoztató műfaj, amibe belefér, hogy legyen benne illusztrációk, így egy hallgatót, Széles Borit kértem fel ezek elkészítésére. Érdekessége a könyvnek, hogy kétféle tipográfiával készült, és nem mindenki érti meg, hogy miért. Nem árulom el, hogy mi ennek az oka, mert azzal elmondanék előre fontos elemeket, a lényeg, hogy nem véletlenül ment a nyomdába kétféle betűtípussal.

Mik a tervek a jövőre, lesz esetleg folytatása a történetnek?

Nagyon szeretném, ha folytatódna a történet, és már a címét is tudom, Göd előtt, Göd utánam. Gödön van egy mérőtelepünk, az lenne a helyszín, és az első kötetből megismert karakterek szerepelnének benne. Gondolkodom a folytatáson, de több más műfajú könyv is tervben van, a tollat biztosan nem teszem le, lehet még tőlem olvasni a jövőben is.

Megkérdeztük Mit adott neked a TDK?

Nagy Laura (1. helyezés)

Azt, hogy mit adott nekem a TDK, két szóval tudnám leginkább kifejezni: visszajelzést és megerősítést. Visszajelzést kaptam úgy a témavezetőmtől, mint a TDK-bizottság tagjaitól és mindenkitől, aki elolvasta a dolgozatomat vagy meghallgatta az előadásomat. Megerősítettek abban, hogy jó az, amit csinállok, hogy helye van egy ilyen eseményen, és méltó arra, hogy az OTDK-n is képviselje a szakunkat. Külön örömmel tölt el, hogy egy olyan témát is fel lehet dolgozni ilyen körökben, ami első hallásra nem tűnik akadémiaiinak. Én ezt tettem. Azzal foglalkoztam, ami érdekelt: a zenével, metál zenekarokkal és a szintén belül felmerülő konfliktusokkal. Emiatt megerősítés a TDK, mert egy jó lehetőség arra, hogy szakszerűen foglalkozhasson mindenki azzal, ami igazán érdekli és lelkesíti. Nem korlátoz, kreativitásra és önkifejezésre ösztönöz.

Gyűjtő Imre (1. helyezés, rektori különdíj)

A kutatómunkámat az Egis Gyógyszergyár Zrt-ben, Dr. Porcs-Makkay Márta vezetésével végeztem, és átrendeződési reakciókkal foglalkoztam. A TDK-n kiemelt I. helyezésben, a BME Rektori Hivatal különdíjában részesültem. A kutatás számomra motivációt jelentett a tanulmányaimhoz, mert a gyakorlatban felmerülő problémák megoldására felhasználhattam az elméletben megtanultakat. A kutatási tevékenység során lelkesedésemet növelte a téma iránt kialakult felelősségérzet, a jó munkahelyi légkör és a Heuréka-érzet meg tapasztalása.

Tarjáni Ariella Janka (1. helyezés, Richter különdíj)

A zsűri javaslata alapján a kémiai technológiák és vegyipari műveletek szekciójában kiemelt I. helyezésben (a Richter Gedeon Nyrt. díjában) részesültem. A TDK-ban az a legjobb, hogy nincs semmilyen tétje. Bármelyik lehetősége van rá, hogy kezdő kutatóként is élvonalbeli kutatómunkában vegyen részt. Szerintem egy ilyen élmény mindenkinek rendkívüli segítséget ad a pályaválasztásban, és nem utolsó sorban plusz pontokat jelent az MSc és a doktoráns felvételénél. Az idei TDK helyezésem és a munkámból angol nyelven megjelenő cikk mindig az első szakmai sikereim közé fog tartozni. A hallgatótársaim körében is nagy elismerést kapott a munkám, más karok hallgatói is felkeresnek szakmai segítségért.

Fodor Hanna (1. helyezés)

A TDK szerintem alapvetően az évekig tartó kemény munka méltó megünneplése. Szívesen dolgoztam mindig is különféle kutatási témákban a Műanyag- és Gumiipari Laborban, mert nem szégyellem, rajongója vagyok a műanyagoknak és a műanyagfeldolgozó technológiáknak. Ezen felül különlegesen barátságos itt a munkahangulat. Több mint 1 éve már az iparban is dolgozom, ezért idén valójában csak a témavezetőm biztatására jelentkeztem a konferenciára, de hálás vagyok neki, mert valóban felkerült a korona az eddigi munkára és a vegyészkar Anyagtudományi és Polimerkémiai szekció I. helyén végeztem.

Sárdi Dávid (1. helyezés, rektori különdíj)

Jó dolog olyan témákkal foglalkozni, amikkel amúgy a tanulmányok során nem kerülök kapcsolatba, de valójában érdekelnek, és a kötelező tárgyak nem adják meg az ezzel járó tudást. Jó érzés az is, amikor a kezeim között elkészül egy olyan munka, amit én alkottam, és ami több mint a kötelező egyetemi feladatok. Továbbá felemelő, amikor ezt a munkát díjazzák is. Majdnem másfél éves kutatás után elmondhatom, hogy nagyon részletesen megismertem egy olyan témakört, ami foglalkoztat még szabadidőmben is. A tavalyi dolgozatom kapcsán pedig egy nemzetközi konferenciára is eljuthattam Krakkóba, és olyan tapasztalatokat szereztem, amelyek a jövőben is hasznosak lesznek számomra.

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: FODOR CSILLA FOTÓ: MARTON ANDRÁS, FEJES BENCE

BME-s a HÖÖK elnökségében HK-sok utánpótlásnevelése

A HÖÖK legfőbb döntéshozó szervének őszi ülése „papírforma” szerint zajlott, két éves ciklusra újraszabták Gulyás Tibor elnököt, aki további 9 személyt kért fel elnökségi tagnak, köztük **Szabó Gábort**, a BME GTK HK tagját.

MURÁNYI MÁTYÁS

Szabó Gábor a jövőben stratégiai szerepet vállal a hallgatói képviselők utánpótlás-nevelésében, e mellett a képviselői tudástranszfer-felelőse is ő lesz az országos szervezeten belül. „Intézményünk falain is túlnyúlik ez a probléma, amelyre válaszként átfogó és több fronton indított intézkedési tervvel kell reagálnunk” – jegyezte meg. „Az egy évtizeddel ezelőtt bevezetett kétszintű (bolognai) képzés változást hozott a hallgatói képviselői karrierútban is. A gazdasági karokon tovább fokozta a helyzetet, hogy lecsökkentették az államilag finanszírozott képzési helyek számát. Általánosan igaz, hogy az önköltséges diákok egy része már az alapképzés mellett szakmai gyakorlatot, részmunkaidős állást vállalt, hogy előteremtse a tandíja összegét, másik részük pedig intézményt vált a mesterszak elkezdésekor” – fogalmazta meg Szabó Gábor, aki jelenleg második elnöki ciklusát tölti a kari hallgatói képviseletben. Úgy véli, hogy egy fiatal képviselőnek legalább egy év betanulásra van szüksége ahhoz, hogy valamennyi hallgatókat érintő kérdésben állást tudjon foglalni. „Ez az oka, amiért azt kérjük, hogy az újonnan belépők – várakozásaikkal ellentétben – előbb gyűjtsenek tapasztalatot, és csak ez után számítsanak a nagyobb felelősséggel járó tisztségek betöltésére. Sokaknak ez a kérés is elveszi a kedvét attól, hogy jelöltessek magukat a tisztújításon, vagy a képzési idő rövidsége miatt nem gondolkodnak több ciklusban. Komoly emberhiánnyal küzdünk, amelyre rövid időn belül hatásos megoldást kell találnunk” – fejtette ki aggodalmát. Szabó Gábor a HÖÖK-kal közösen azon fog munkálkodni, hogy a hallgatói képviselői karrierlehe-

Fotó: Zolnai László

tőségeket minél szélesebb körben megismertessék már a középiskolai diákokkal is. „Dolgozunk azon is, hogy a képviselői munka presztízsét helyreállítsuk, és felhívjuk a munkáltatók figyelmét azokra az értékekre, képességekre (például menedzseri szemlélet, projektvezetői tapasztalatok), amelyekre a fiatalok képviselőként is szert tehetnek.” Az utánpótlás-nevelés támogatására a HÖÖK létrehozott egy nyilvános „online tudástárát”, amelyben a következő képviselő-generációk számára folyamatosan gyűjtik a legfontosabb ismereteket.

„2008 óta nem emelték a hallgatói normatíva összegét, amely a hallgatói ösztöndíjak alapját képezi.”

Szabó Gábor a HÖÖK elnökségének tagjaként szeretné megosztani a társintézményekkel a Műegyetem „best practice-eit” is. Többek között ilyen az intézmény

Oktatás Hallgatói Véleményezése (OHV) rendszere, amelyet más felsőoktatási intézményekben Oktatási Munka Hallgatói Véleményezésének (OMHV) hívnak. „A műegyetemi kérdőív elfogadottsága, kitöltési aránya és az eredmények figyelembe vétele országosan példaértékű. Szeretnénk, ha minél nagyobb hangsúlyt kapnának a minőségi oktatási követelmények, amelynek egy eleme az oktatók munkája.”

Szabó Gábortól megtudtuk, hogy a HÖÖK gőzerővel dolgozik egy átfogó ösztöndíj-reformprogramon. „2008 óta nem emelték a hallgatói normatíva összegét, amely a hallgatói ösztöndíjak alapját képezi. Az ösztöndíj döntően már nem hat ösztönzőleg a diákokra, elvesztette korábbi presztízsét, így a rendszer jócskán megérett az újragondolásra. Jelenleg zajlik a koncepció kidolgozása, amelynek része, hogy a köztársasági ösztöndíj összegét 20 százalékkal emelték” – árult el részleteket a reformtervezetről, amelynek formálásában és megvalósításában is részt szeretne venni. A HÖÖK korábbi tisztségviselői januárig maradnak hivatalban, ám már közösen dolgoznak az újonnan megválasztott tagokkal, köztük Szabó Gáborral. Az őszi közgyűlésen kinevezett tisztségviselők a következő év elejétől számítanak teljes jogú tagnak.

Két lovat egy fenékkal

Ha egy szak nem elég

Egy BME-hallgató valószínűleg csak kivételes esetben veszi fontolóra, hogy aktuális képzése mellett párhuzamosan egy másikba is belevágjon. Mégis előállhat olyan szituáció, ami ezt a döntést indokolja, ezért érdemes átnézni, hogy milyen feltételrendszerben kell kiigazodnia annak, aki él ezzel a lehetőséggel.

BÁRKOVICS GERGŐ

A 2011-ben elfogadott felsőoktatási törvény új kereteket szabott az egyetemi és főiskolai képzéseknek. Az állam legfeljebb 12 féléven

Fotó: Dobó Diána

keresztül támogatja részben vagy teljes egészében a hallgatók felsőfokú tanulmányait. A rendes képzési időt alap- és mesterfokozat megszerzésénél egyaránt két félévvel haladhatjuk meg, azután önköltséges finanszírozási formára sorolják át a hallgatókat. A támogatott félévek viszonylag szabadon felhasználhatók az adott képzési ciklusban, de egy másik szakon, akár párhuzamosan végzett tanul-

mányok keretében vagy a fokozatszerzés után magasabb szinten történő továbbtanulással. Azoknak, akik 2012. szeptember 1. előtt kezdték meg egyetemi vagy főiskolai tanulmányaikat, legkésőbb a megkezdett tanulmányok utáni harmadik félévre jogviszony-nal kellett rendelkezni egy másik szakon ahhoz, hogy egyáltalán részt vehessenek párhuzamos képzésben. A jelenlegi rendszer-

ben ilyen megkötés nincs, bármi-kor létesíthető hallgatói jogviszony egyidejűleg egy másik felsőoktatási intézménnyel. Viszont ha egyszerre több képzésben is részt veszünk, akkor – a korábbi gyakorlattal szemben – szemeszterenként az aktuálisan végzett szakok számának megfelelő mértékben fogynak a támogatott féléveink is, amelyeket ha egy adott képzési szinten teljesen felhasználunk (például úgy, hogy két BSc szakot végzünk párhuzamosan), akkor a mesterképzést már kizárólag önköltséges formában tudjuk folytatni. Egyidejűleg végzett hétféléves BSc képzések esetén a 12 államilag finanszírozott félév még az alapképzésben folytatott tanulmányok teljes támogatására sem futja. Magától értetődően párhuzamos képzésben részt vehetünk úgy is, hogy az egyik szakunk államilag támogatott, míg a másik-hoz szükséges fedezetet önerő-ből teremtyük elő, vagy igénybe vesszük a teljes képzést finanszírozó Diákhitel 2 konstrukciót. Két önköltséges szak esetén nem lehet mindkét képzés díját teljes mértékben Diákhitelből fedezni, hiszen egy hitelfelvevő egyidejűleg két, eltérő hitelcélú (egy Diákhitel1 és egy Diákhitel2) érvényes szerződéssel rendelkezhet. Létezik olyan megoldás is, hogy ugyanazon egyetemen belül végzett párhuzamos képzés díjának kompenzálására – ha az egyik szak önköltséges – ösztöndíjprogramot ír ki az adott intézmény (erre ad lehetőséget például az ELTE).

A párhuzamos hallgatói jogviszony létesítéséhez nincs szükség annak

az egyetemnek vagy főiskolának a hozzájárulására, amelyikkel korábban álltunk kapcsolatban, hiszen az újabb hallgatói jogviszony szintén úgy jön létre, hogy felsőoktatási felvételi eljárás keretében egy másik intézménybe felvételt nyerünk és beiratkozunk.

Az egyidejűleg futó képzések között lehetőség van tárgy akkreditációra is, amit tantárgy befogadási kérelem benyújtásával lehet jóváhagyni. A Műegyetemen, ha az egyik képzésben már teljesített tárgyra épülő újabbat szeretnénk felvenni a másik képzés adott félévben, akkor a ráépülő tárgy tervezett felvételének félévét megelőző 14. napon be kell nyújtani a kérelmet. Ha ráépülésről nincs szó, akkor elég a regisztrációs hetet követő hét utolsó munkanapján eljuttatni a kérelmet a Központi Tanulmányi Hivatal részére.

Mielőtt egy újabb szak felvétele mellett döntünk a már meglévő mellé, érdemes figyelembe venni, hogy a képzésüket állami ösztöndíjas formában megkezdő egyetemistákkal az állam a 2012/13-as tanévtől felmenő rendszerben megkötött hallgatói szerződésekből azt is rögzíti, hogy a diploma megszerzését követő húsz éven belül a végzett hallgatónak a támogatott képzési időnek megfelelő időtartamban magyarországi munkaviszonnyal kell rendelkezni. Ha a hallgató párhuzamos képzésben folytatja tanulmányait, vagy egymást követően több oklevelet szerez, a fentebb leírt kötelezettséget az első oklevél megszerzésének időpontjától kell számítani, és képzésenként teljesíteni kell.

I. Nemzetközi Alumni Találkozó

Eljöttek világot látni

Évtizedek óta a világ számos országából érkeznek külföldi hallgatók Magyarországra, hogy itt diplomázzanak. Idén először tartották meg a Nemzetközi Alumni Találkozót október végén azok számára, akik az itt megszerzett tudásukat hazájukban kamatoztatták, mégpedig sikeresen.

KUPCSIK RÉKA

Illusztráció: Dobó Diána

A programra nagyjából 60 országból 110 olyan korábbi hallgató regisztrált, akik hazájukban a politikai, üzleti, tudományos és kulturális élet meghatározó szereplői. Ők a szervezők illetve a felszólaló kormánytagok reményei szerint segítik majd a továbbtanulási döntés előtt álló fiatal honfitársaikat Magyarországra csábítani. Köztük volt Ciprus korábbi

elnöke, Jorgosz Vasziliu is, aki 60 éve szerzett diplomát a Műegyetemen, és magyarul köszöntötte az egybegyűlteket. Török Ádám, az MTA főtitkára a megnyitón kiemelte, hogy az itt tanuló külföldi hallgatók sikerei bizonyítják, hogy Magyarországon versenyképes tudásra lehet szert tenni. A kétnapos rendezvényen több szekcióban szakmai panelbeszélgetésekre is sor került.

Jelenleg a külföldi hallgatók aránya a Magyarországon tanulók közt 9% (a tavalyi tanévben több mint 23 ezren voltak), 2024-re a felsőoktatási stratégia 15%-ot ír elő. Közülük azok, akik az EU-n kívülről érkeznek, sok esetben komoly összegeket fizetnek ki a felsőoktatási intézményeknek. Azonban még akkor is, ha ösztöndíjjal tanulnak nálunk, a külföldi hallgatók átlagosan jóval többet költenek, mint a magyarok. A Budapesti Metropolitan Egyetem felmérése szerint havonta ötször annyit, 150 ezer forintot.

Később, amikor hazatérve elkezdnek dolgozni, különféle formában megvalósuló együttműködések is tető alá hozhatnak, például magyar cégeket bízhatnak meg valamilyen munkával, vagy közösen publikálhatnak nálunk megismert kollégákkal. Az itt tartózkodásuk megkönnyítése illetve az ország és az egyes egyetemek vonzóbbá tétele érdekében végrehajtott beruházásokból a magyar hallgatók is profitálhatnak. Fejlődhetnek az intézmények kommunikációs és adminisztratív folyamatai, nemzetközi versenyképességük nőhet, az idegen nyelvű képzésekre jelentkezők száma stabilizálódhat, vagy stabilan nőhet. Például Pécsen 24 milliárd forintot infrastruktúra-fejlesztésbe fognak, amitől a jelenlegi három-ezer fős külföldi hallgatói létszám ötezerre növekedését is várják.

A 2013-ban indult Stipendium Hungaricum ösztöndíjprogram keretében – tanulmányaikat a magyar állam finanszírozza – jelenleg 3500 külföldi hallgató tanul Magyarországon. A jövő évi költségvetésben 14 milliárd forintot különítenek el erre a célra. További megállapodásokkal szeretnék a partnerországok körét 80-ra bővíteni (az eddigi résztvevők közel 50 különböző országból

érkeztek), a részt vevő hallgatók számát pedig megduplázni, vagy akár 8000-re növelni néhány éven belül. Új partner Izrael is, ahol november elején járt Palkovics László oktatásért felelős államtitkár, hogy több területre kiterjedő, 2019-ig érvényes oktatási csereprogramról állapodjon meg – ennek része 50 Stipendium Hungaricum ösztöndíj is.

Szeretnék tovább növelni a Délnyugat- és Délkelet-Ázsiából valamint a Távol-Keletről érkező résztvevők számát is. Az utóbbi két térségből már most is sokan jönnek, csakúgy, mint a Közel-Keletről. Az ösztöndíjprogram kétoldalú megállapodásokon alapul, azaz kölcsönösségről van szó: magyar hallgatók is mehetnek a partnerországokba. A legtöbben orvosi, műszaki, vízügyi, agrár illetve zenei-művészeti területen tanulnak a Stipendium Hungaricum segítségével: jelenleg 27 intézmény fogadja az ösztöndíjasokat Budapesten és vidéken.

Eközben a magyar hallgatók mobilitásának növelése továbbra is terítéken van, az eddigi 10%-os részvételt szeretnék megduplázni, amihez az egyik kulcs a Campus Mundi program 9 milliárd forintos kerete.

Az írás művészete

A Műhely
szerkesztősége
gyakorlatorientált
újságíró képzést
indít a tavaszi
félévben elsősorban
1. és 2. évfolyamos
hallgatók számára.

Amit kínálunk:

- a média belső világának megismerését,
- az újságírás műfajainak elsajátítását és azok profi használatát,
- írás és beszédtechnikai gyakorlatokat,
- csoportos interaktív képzést,
- a különböző kommunikációs technikák elsajátítását,
- személyre szabott értékelések,
- publikálási lehetőséget már a képzés ideje alatt is a Műhelyben,
- a legjobbaknak bekerülési lehetőséget a Műhely szerkesztőségébe, rendszeres munkalehetőséggel,
- felkészítést a munka világának kommunikációs kihívásaira.

Az előadások időpontja:

csütörtök 17-18 óra

A képzés helyszíne: K.I.71.

A részvétel INGYENES.

Jelentkezés: info@muhely.com

A jelentkezéshez kérjük adjátok meg a nevetek mellé az évfolyamotokat és annak a karnak a nevét, amelynek hallgatói vagytok.

Nézőpont

S.O.S.

Általában péntekenként szoktam hazautazni, nemrégiben mégis úgy alakult, hogy szombaton indultam útnak. A borús, hétvégi reggelen alig néhány járókelő lézengett a Kelenföldi pályaudvaron. Komótosan az automatahoz ballagtam, hogy kinyomtassam a vonatjegyem. Már nyúltam volna a tenyérynői papírosért, hogy bőröndömet magam után húzva induljak a vágányok felé, mikor egy férfi megszólított, és a segítségemet kérte. Nagy barna szemével könnyörgően nézett rám.

Gyorsan végigfuttattam fejemben a lehetőségeimet: sietségre hivatkozva kerekelt oldjak, vagy mégis inkább hallgassam meg? Végül győzött az empátia, és felé fordultam. Segítsek neki jegyet venni - kérte. Végignéztem rajta: lyukas cipő, szakadt nadrág, pólója felett elől nyitott, koszos inget viselt. Válláról hanyagul lógott hátizsákja. Újra hátrálni kezdtem. Az első gondolatom az volt, hogy biztosan velem akarja megvásároltatni a jegyét. Végül mégis újra nyomkodni kezdtem a készülék gombjait. Én lepődtem meg a legjobban, mikor fizetésre került a sor. A bizalmatlanságomat élvező férfi papírpénzt húzott elő a zsebéből, és a gép éhesen villogó szájába tuszkolta. Ismét nyomtatás hangja hallatszott. Az idegen elvette a jegyeket, megköszönte segítségemet, és tovább állt.

Ez az eset elgondolkotztatott. Vajon miért van az, ha valaki megszólít minket az utcán, azonnal bizalmatlanság ébred bennünk? Ahhoz vagyunk szokva, hogy ha csak leülünk egy padra, tíz perc alatt hárman is odajönnek kéregetni. Ha néhány utcahossznyit sétálunk, alighogy elhagytuk a zöld szórólapjaikat lebegtető, kihalófélben lévő állatok megmentéséért kampányoló fiatalokat, máris fedett arcú hittéri-

tők keresztezik utunkat. Az elején a legtöbben még türelmet és empátiát tanúsítanak, és rááldoznak egy negyed órát, aláírást vagy pár száz forintot embertársaik segítségére. Előbb-utóbb azonban elszakad a cérna, hiszen nem tölthetjük azzal a napunkat, hogy mindenkit meghallgatunk, és a pénztárcánkban is előbb fogy el az aprópénz, minthogy a főváros minden rászorulójának segíteni tudnánk. Ezért inkább stratégiát váltunk. Beburkolózunk a sálunkba, egyik kezünkben a kávé, másikban a reggeli újság, ha véletlenül szórólappal kínálnának, meg is van a mentség. Amíg elérünk a legközelebbi megállóig, cipőnk orrát fixírozzuk, néha-néha pillantunk csak fel, ha netán szembe jönne egy gyanús alak, még az utolsó pillanatban gyorsan ki tudjuk kerülni.

Hibásak vagyunk? Nem hiszem, hiszen ez a legjobb stratégia a zavartalan közlekedésre a főváros utcáin: megszoksz vagy megszöksz. Először még naivan meg-megállunk, hallgatunk, aláírunk, próbálunk segíteni. Majd pár év után alábbhagy a lelkesedés, a jó szándék, kész csoda, ha azokat a helyzeteket felismerjük, amikor a másik tényleg bajban van. Így alakul a gyalogos közlekedés evolúciója Budapest utcáin.

Nézőpont

Tanulás és egyéb gondok

Micsoda szívás, zh-k tömkelege következik. Annyi dolog összejön, folyton csak tanulni, magolni, jegyzőkönyveket írni, ráadásul egyik tanár sem megértő – egyre csak szállnak az ég felé a hasonló, reményvesztett lelkekből feltörő sóhajok a campuson.

Nehéz élete van a műegyetemistának! – mindenki által ismert és lelkesen hangoztatott mondás. Aztán eszünkbe jut a szélesebben távolodó arany nyár, felnézünk az acélos, lomha felhőkre, a hideg szél ellen szorosabbra húzzuk magunkon a kabátunkat, és idegesen, vigasztalhatatlan panaszáradat közepette távozunk egy újabb nehéz nap után. Mindennapi mizériák, egyéb magánjellegű komplikációk, és máris azt érezzük, nekünk van a legszerencsétlenebb életünk.

Mit tegyünk, szeretünk panaszkodni. A tanulás, az egyetem pedig sokszor a sopánkodás központi témájává válik. Többször érezzük inkább nyűgnek, úgy teszünk, mintha nem is önszántunkból jöttünk volna ide. Mindnyájan beleesünk ebbe a hibába, én is, talán túl sokszor. Csak néha kapok észbe, mennyire szerencsés vagyok, hogy egyetemre járhatok (ráadásul egyelőre fizetnem sem kell érte), és elvileg bármilyen tudást, szakképesítést megszerezhetek: amit csak akarok, ami csak érdekel, egyedül saját magam képességei szabnak határt a fejlődésemnek.

Mert ez az egész nem magától értetődő szolgáltatás, ami mindenkinek megadatik. Alig pár éve, hogy egy 15

éves, pakisztáni lányt lelőttek egy iskolabuszon, és csak csodával határos módon élte túl a támadást. Népszerűsítette az oktatását, és felszólalt, amikor a fundamentalista tálib hatalom bezárta a lányiskolákat. Csak tanulni akart, elsajátítani valami tudást. Azóta pénzügyi alapot hozott létre, célja, hogy minden gyerek tanulhasson a világon.

De nem csak a nőknek nincs lehetőségük sok helyen iskolába járni. Számos fejletlen, szegény területen egyszerűen semmilyen lehetőségük nincs a gyerekeknek. Dolgoznak egy gyárban, állnak a futószalagnál a napi megélhetésért. Nem ugranak le vizsga után a kocsmába egy sörré. Nem mennek el fesztiválra a haverokkal. Nem bírláznak néha órákon keresztül érthetetlen szövegeket. Aztán nem akasztják le a jól fizető állást kint Németországban.

Előttünk pedig az alkalmak és esélyek végtelen tárháza. És mégis sírni merünk! Rossz kedvünk van, és még ennél is többre vágyunk. Többre, jobbra, egyszerűbben. Vagy éppen már azt sem tudjuk, mit kezdjünk alulértékelt, lebecsült életünkkel.

RÁDAI ZITA

SZIKLAY CSENGE

Ha nincs saját fedél felettünk

Élet a hajléktalanszállón

Amikor nincs tető a fejünk fölött, és az időjárás változékonyságát a saját bőrünkön tapasztalhatjuk, amikor a padlószőnyeg az eleven gyep, a szoba pedig maga az utca, ez ember elgondolkodik: hogyan lehetséges mindez a XXI. században, ahol már szinte minden problémára megtaláljuk a megoldást? De milyen az élet az utcán?

CSATÁR RITA

Ok-okozat: hajléktalanná válás

A köztudatban erősen él a hit, hogy aki hajléktalan, az valamilyen függőség (pl. alkoholizmus) miatt vált azzá. Hajlamosak vagyunk beérni ezzel a magyarázattal, pedig ha mélyebbre ásunk, számos olyan esttel is találkozhatunk, amikor valaki önhibáján kívül került ebbe a helyzetbe. Vannak, akiknek sohasem volt igazán otthonuk, mert állami gondozottak voltak, és a felnőtt kor elérése után nem tudtak hová hazamenni. Olyanokkal is találkozhatunk, akik nagycsaládos háttérük miatt már születésükkor kevesebb eséllyel indultak. Vannak, akik egy rossz döntés következtében börtönbe kerültek, és szabadulásuk után találták magukat az utcán, vagy vállalkozóként veszítették el vagyonukat. Néhányukat házastársuk, családtagjuk semmizett ki, és miután az összes számításba jöhető rokon és barát lakásából kikoptak, most nincs hová menniük. Vagy gondolkunk az alacsony nyugdíjjal rendelkező idősekre, akik nem képesek fedezni a lakásuk költségeit. Ennél

rosszabb helyzetben már csak a feketemunkások vannak, akiknek egyáltalán nincs nyugdíjuk.

A hajléktalanszállók szabályait betartani képes és akaró visszajáró lakók szerint különbség van közöttük, a hajléktalanok között, és azok között, akik az utcán élnek, és „csövesek”. Ez azért elgondolkodtató, mert a hétköznapi napokban az aluljárókban randalírozó otthontalan emberek láttán könnyen eshetünk abba a hibába, hogy minden hajléktalant az utcán élők után képzelünk el és ítélünk meg. Közben pedig nem vesszük számításba azokat, akik megpróbálnak tenni kiszolgáltatott helyzetük ellen.

A hajléktalanszállók

A fővárosi önkormányzat által finanszírozott Budapesti Módszertani Szociális Központ hajléktalanszállói mellett számos karitatív szervezet munkálkodik az otthontalanná vált emberek sorsának jobbá tételén étel- és ruhaosztással, lelki gondozással. Lapunk a Magyarországi Evangélikus Testvérközösség által működtetett Dankó utcai szállóra látogatott el. Farkas Barnabással, az intézmény vezetőjével készített interjúnk során megtudtuk, hogy nagyon sok hajléktalan a budapesti munkásszállókról kerül ki – ez is lehet az oka annak, hogy a legtöbben férfiak. A megváltozott életfeltételek nem tesznek jót a családoknak, így számos alkalommal válással zárul a felköltözés, és az egyedülállóként új életet kezdeni kívánók gyakran hajléktalanná válnak. Ebből az állapotból szinte lehetetlen kilábalni: az anyagiak mellett a kapcsolati tőke hiánya a legnagyobb hátráltató tényező. Akinek mégis sikerül, azok közül rengetegen találják magukat újra az utcán. A sikertörténetek legtöbbször arra a forgatókönyvre íródik, hogy két otthon nélküli ember egymásra talál, és párként próbálnak meg boldogulni: dolgozni kezdenek, és két fizetésből már könnyebben fenntartanak egy albérletet. Ám itt egy újabb probléma merül fel, ugyanis nem szívesen adnak ki hajléktalanoknak lakást, vagy ha mégis, akkor az elég alacsony eséllyel szárnyalja túl a szállók komfortját, ráadásul fennáll a veszély, hogy a főbérlo később

olyan szerződési feltételeket szab, ami által újra az utcán találják magukat az emberek. Rosszabb esetben pedig egy hosszabb betegséggel járó fizeteskiesés is ide vezethet.

A szállókon rengeteg a tennivaló. Csodálva a szociális munkások erejét, feltételezhető, hogy csak a

Fotó: Dobó Diána

munka hasznosságába vetett hit segít nekik mindezt elvégezni. Az utcára kimenve nemcsak a kint maradt embereket próbálják a szállóra vinni, ételt, ruhát osztani nekik, hanem „térképet” is készítenek róluk, így könnyebben fény derül az újonnan fedél nélkül maradtakra. Érdekes tény, hogy a statisztikák alapján a téli fagyban elhalálozottak közül csak csekély számban vannak otthontalanná váltak, leginkább a mélyszegénységben élőket fenyegeti ez a veszély. A legtöbb szálló nappal melegedőként szolgál, szálláshelylyé az esti órákban válik – a két funkcióváltás között takarítanak a dolgozók. A rengeteg napi teendő mellett napközben a kiszolgáltatott helyzetben lévő emberekkel is beszélgetnek, ellátják őket az önálló életvitelhez szükséges tanácsokkal, segítenek nekik a munkakeresésben. Probléma itt is van: 50-60 emberre átlagosan egy tanácsadó jut. A hiány nem csak a gondozók számában mutatko-

zik meg, ugyanis előfordul, hogy a szállóra érkezők közül valakinek nem jut szekrény. Ez főleg a téli időszakban jellemző, ugyanis november elejétől akár a duplájára is nőhet a lakók száma. Van olyan menedék, ahol a szekrényekhez az igénybevevőknek kell lakatot biztosítani, ám ha ez nem sikerül, gyakran előfordul, hogy eltűnik egy-egy csomag, vagy hiányos lesz reggelre a tartalma. Az embereket azonban mégsem a kifosztottságtól való félelem tartja vissza az ilyen intézmények kínálta komfort igénybevitelétől, hanem az, hogy

néni egyébként tiszta volt, mert a Dunába járt le fürdeni.)

A kiszolgáltatott helyzetben lévőket nemcsak az alapszükségletek kielégíthetlenségének veszélyei fenyegetik, hanem a maffia is. Rengetegen próbálkoznak – általában sikerrel – társadalmunk kizsárolt, teljes szegénységben élő tagjainak személyiségét felhasználni. Számos fiktív cégről hallhatunk, aminek hajléktalan ember a tulajdonosa. Ezekben az esetekben strómanok keresik fel a hajléktalant, és vagy pénzzel, vagy fenyegetéssel ráveszik őket olyan dolgokra, mint pl. a nevükre alapí-

tartanak attól, így különkerülnek ismerőseiktől, és nem fogják megtalálni később egymást. A legtöbb embernek ugyanis megvan a saját élete az utcán.

Leselkedő veszélyek

Sok szállóhoz tartozik hajléktalankórház is. Itt orvosi ellátáson felül pszichiáteri segítséget is igénybe vehetnek. Legtöbbször fagyásokkal, lábszárfekélélyel, nyáron leégéssel fordulnak az orvoshoz, de vannak súlyos betegséggel küzdők is: gége- és a tüdőrák, veseelégtelenség, cukorbetegség, tbc és asztma is idesorolható. A pszichiáterek hangulatzavarral, pszichózissal, szorongásos és megvonási tünetekkel szokták leginkább kezelni a betegeket. A mértéktelen és rossz minőségű alkoholfogyasztás különböző ideggyógyászati betegségeket is okoz. A Lipótmezei Elmeógyógyintézet bezárása óta pedig rengeteg mentális problémával küzdő pácienssel is találkozhatunk.

Érdekes történet, hogy régebben „lakott” a Parlamentnél egy idős hölgy, aki azt gondolta, hogy az épület az övé, és még a nevét is megváltoztatta a történet hitelessége érdekében. A régmúlt történelmi korokat idéző Anjou vezetéknévét adta magának, ezzel is alámasztva meggyőződését, hogy az épület tulajdonosi joga őt illeti. (A

tanak egy autókereskedéssel foglalkozó céget, amihez előre aláíratnak velük sok-sok kitöltetlen adás-vételi szerződést. Miután a hatóságoknak gyanússá válik, hogy a vállalatot vásárolt autók szinte mindegyikével jogi szempontból gond volt (pl. lopott), és elkezdik visszavezetni a tulajdonoshoz a szálat, rögtön ki is derül a turpisság, ám ekkor már nincs mit tenni, mert a hajléktalan legfeljebb a strómannal találkozott korábban. A bűncselekmény igazi elkövetőjének személye pedig sokszor homályban marad.

Amit az egyszerű járó-kelő szemével nehéz megkülönböztetni, hogy az aluljárók lépcsőin táblákkal üldögélő kéregetők és a hajléktalanok sok esetben nem ugyanazok. Előbbiek sokszor a környező országokból hozza át a maffia. Így lehet, hogy a nő, aki egy csecsemővel próbál némi aprópénzhez jutni, nem is anyja a gyermeknek, csupán a maffiától kapott babával kell naphosszat az utcán koldulnia. Ráadásul, ha a gyermek nem sír fel, feltételezhető, hogy még altatót vagy nyugtatót is kapott, hogy ilyen jó magaviseletet tanúsítson. Ilyen esetekben árulkodó jel, ha a város különböző pontjain kéregetők tábláinak anyaga, a ráírt szöveg betűtípusa valamint a koldulás célját leszámlálva a sablonszöveg megegyezik. Ők nem hajléktalanok, csupán a bűnözők áldozatai.

Hajléktalanság Magyarországon

A hajléktalansággal komolyabban először 1876-ban kezdtek el hazánkban foglalkozni. Ebben az évben hozták létre a Hajléktalanok Menhelye Egyletet, amelynek célja a befogadó központok alapítása és fenntartása lett. Az első világháború következtében számos család lakás nélkül maradt, s a Magyarországtól elcsatolt területeken élők is tömegesen indultak meg Budapestre. A helyzetet tovább súlyosította, hogy nőtt a munkanélküliek száma, a reálbérek csökkentek. A második világháborúban pedig számos hajléktalanellátó intézmény esett a bombák áldozatául. A rászorulókat azonban ekkor még állami bérlakásokkal kárpótolta a kormány. Az 1982-ig növekvő, majd stagnáló reálbér 1990-től ismét csökkenésnek indult. Mindez a bérből élő háztartásokat hozta nehéz anyagi helyzetbe. Ez a több évtizedes folyamat a magyarázata annak, hogy 1989-ben, a rendszerváltás következtében hatalmasat ugrottak a társadalmi és szociális különbségek, a munkahelyek megszűnésével pedig rohamosan nőtt a hajléktalanok száma. A hajléktalanok helyzete azóta sem javult, hiszen a 2008-ban kirobbant gazdasági világválság hazánkra is lesújtott. A kormány megszorító intézkedései leginkább a szegényeket valamint a mélyszegénységben élőket sújtotta. Ma Magyarország lakosainak 1/10-e otthontalanná vált.

Mikor lesz ennek vége?

A Szíriában zajló polgárháborúról

Előző lapszá-munkban a Szíriában folyó harcok kirobbanásának előzményeit vettük számba. A polgárháború során azonban a nagyhatalmi szereplők is elkezdtek játszmaikat. Ki segít kinek? Milyen érdekszövetségek szövődnek a konfliktus során?

KULCSÁR DOROTTYA

Külföldi beavatkozás

2014. szeptember 22-23-án az amerikai légierő megkezdte az ISIS főbb támaszpontjainak bombázását. A légioffenzívában segítségükre van többek között Szaúd-Arábia, Bahrein, Katar és Jordánia is. Több támadás érte a Fehér Házat korábban a beavatkozás elmaradása miatt, és később ők is elismerték, rosszul mérték fel a helyzetet, és a körülmények már korábban indokoltá tették volna a légitámadásokat. Közel 20 célpontot bombáznak, közöttük Rakkát is. Evvel nagyjából egyidőben megindul az egyes lázadócsoporthoz felfegyverzése. A Szabad Szíriai Hadsereg (SZSZH) is így jut utánpótláshoz, de több esetben az általában légiúton érkező fegyverek a terroristacsoportok kezére kerülnek.

Többfrontos háború

2014 októberében az Al-Nusra Front és az SZSZH alá tartozó Szíriai Forradalmi Front (SZFF) egy közel négy hónapig tartó véres konfliktusba kezd, aminek során a terro-

rista csoport gyakorlatilag elsöprő győzelmet arat, és az Idlib tartományban található Zawiya hegységet több várossal és katonai bázissal egyetemben fennhatósága alá vonja. A támaszpontok megszerzésével egyidőben a korábban a CIA által a lázadóknak küldött fegyvereket, páncéltörő rakétákat is begyűjtik.

Az oroszok is beszállnak, de az ISIS vagy Amerika ellen?

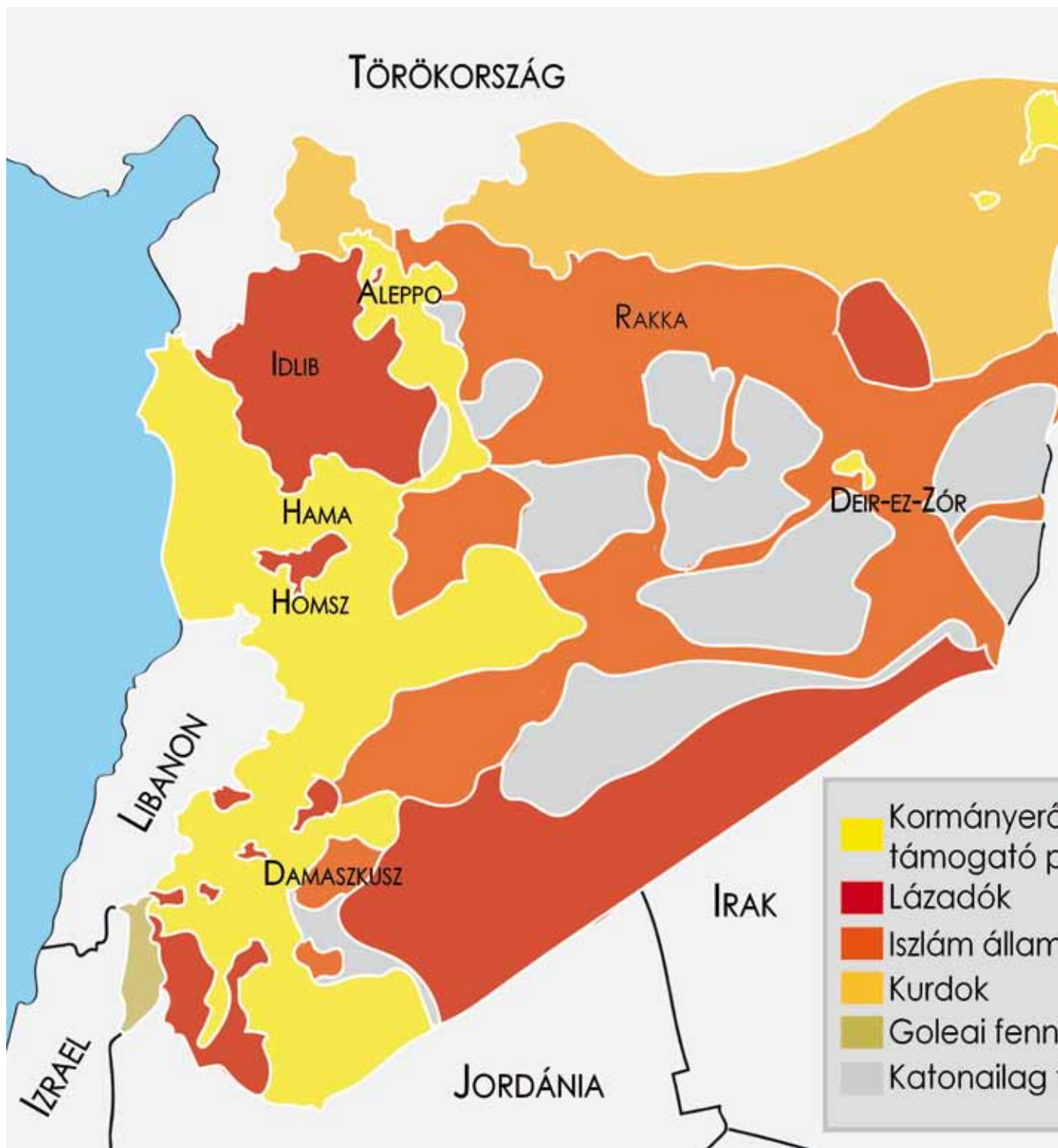
2015. szeptember 30-án az orosz légierő hivatalosan is megkezdte a bombázásokat Szíriában. Nemsokkal korábban Assad elnök kérést intézett Vlagyimir Putyin orosz elnökhöz, hogy repülőgépes támogatást kapjanak az ISIS leverésére. Az egyeztetések megtörténtek az ekkor már nyíltan a felkelőket támogató amerikaiakkal, és a gépezet beindult. Szinte az első töltek becsapódása után szárnyra kapott a hír, hogy az előzetes megállapodásokkal ellentétben a bombák nem a terroristák által ellenőrzött területeket robbantották fel, hanem az Assad elnök ellen harcoló lázadókat vették célba. A SZSZH jelentése szerint Homsz környéke és Hama az ő felségterületük, és a támadásban több emberük életét veszítette, de az áldozatok nagyrésze egyszerű civil lakos. Eközben Szergej Ivanov vezérkari főnök is megszólalt, és egy nyilatkozatban illegitimnek nevezte az amerikaiak beavatkozását, valamint a légtér azonnali elhagyására szólította fel őket. Két héttel a támadások kezdete után a New York Times amerikai napilap egyenesen úgy nyilatkozott, hogy itt már nem a szíriai kormány vagy az Iszlám Állam ellen folyik a harc, hanem Amerika és Oroszország egymást akarja legyőzni. Ezt avval a ténnyel támasztották alá, hogy a Putyin által elrendelt légitámadások száma egyre csak növekedett, és evvel szinte egyidőben a felkelők-nél amerikai gyártmányú páncéltörő rakéták tűntek fel.

Amsterdami szerződés:

1999. május 1-én lépett hatályba, és az Európai Unió bel- és igazságügyi együttműködését foglalja össze. A maastrichti rendszer III. pilléréből többek között a bevándorlás, menedékjog és a vámegyüttműködés is átkerül az I. pillérbe, ami azt jelenti, hogy a döntési jog innentől fogva az Európa Tanács minisztereiéi. Ebben fektetik le azt is, hogy az Egyesült Királyság és Írország a későbbiekben is ellenőrzi a határait. Az övezeten belül a személyazonosság megszűnik, de néhány kivétel azért akad. A repülőtereken továbbra is kötelező az okmányok bemutatása. Ettől a ponttól fogva az útlelvegl meglelte sem szükséges az Unió határain belül.

Schengeni egyezmény:

Már 1985 júniusában megszületett az első olyan egyezmény, ami az Unió tagországainak belső határellenőrzését hivatott csökkenteni. A dokumentum már előrevetítette, hogy a későbbiekben akár ez teljesen meg is szűnhet. A megállapodást Belgium, Luxemburg, Franciaország, Hollandia és a Német Szövetségi Köztársaság írta alá. Később, 1990-ben ezt bővítették tovább egy úgynevezett Végrehajtási Egyezményvel, amiben a gyakorlati megvalósításra vonatkozó tervet szövegezték meg. A teljes szerződés végül 1995-ben lépett életbe Portugália és Spanyolország részvételével. Jelenleg 24 ország a tagja.

Terrortámadások

2015. október 31-én egy Sharm El Sheikhből Szentpétervárra tartó utasszállító gépet, fedélzetén 224 emberrel, lelőnek a Sínai-félsziget felett. Az Iszlám Állam ezt twitteren szinte azonnal magára vállalta. Túlélők nincsenek. 2015. november 13-ról 14-re virradóra az ISIS fegyveresei összehangolt támadássorozatot hajtanak végre Párizs ellen. 21:16 perckor kezdődik a Stade de France stadionnál, és egészen 00:58 percgig folyamatosak a lövöldözések és robbantások. A legtöbb áldozatot követelő merénylet az azóta fogalomná vált Bataclan nevezetű klubban történt. Összesen 130 civil veszíti életét és 7 terrorista. Franciaország és Oroszország növeli a jelenlétét a régióban, de más-más oldalon.

A török-orosz barátság vége

2015. november 24-én reggel egy török F-16-os lelőtt egy, az orosz légierő Szíriában támadásokat

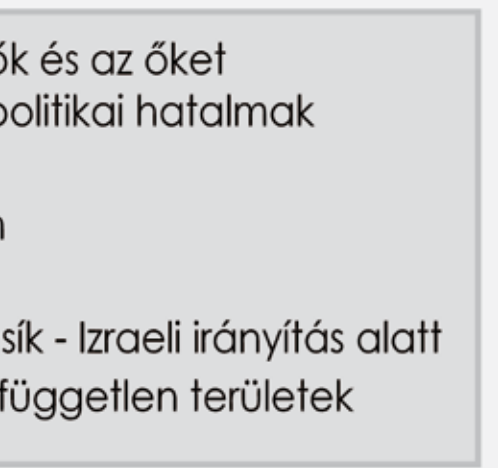
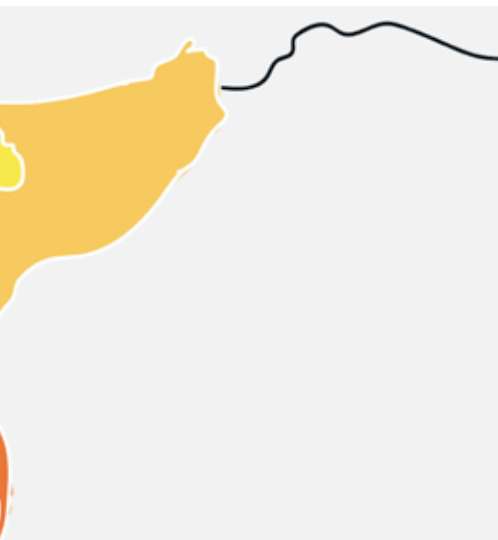
végrehajtó kötelékéhez tartozó Szu-24-est. Más szavakkal, egy NATO tagállam lelőtt egy orosz gépet. A török kormány állítja, hogy légtérsértés történt, ráadásul nem első ízben, és korábban már figyelmeztették a Kremlt, ha ez megismétlődik, haladéktalanul cselekedni fognak. Hivatalos indoklásuk szerint a Szu-24-est legalább tízszer figyelmeztették, és a légtérsértés öt percgig tartott. Mivel válasz nem érkezett, megtették, amit az ország védelme megkívánt. Az orosz fél ezt erősen vitatta, már csak azért is, mert egy átlagosan 1000-1400 kilométeres óránkénti sebességre képes repülő nem tölt öt percgig egy alig két kilométer hosszú szakasz felett. A gép szír felségterületen csapódott be. Erre válaszul az oroszok bombázni kezdték a Szíriába tartó török konvojokat és a határhoz közel eső területeket. Régóta szó volt azokról a feltételezésekről, hogy az Iszlám Állam által elfoglalt

olajmezőkről kitermelt nyersanyag Törökországban talál vevőkre, és a humanitárius segélyszállítmánnak álcázott konvojok igazából fegyverutánpótlást szállítanak a kormány által támogatott terroristacsoportoknak.

A britek is fegyvert fognak

A Shader fedőnevet viselő hadművelet már 2014 szeptemberében kezdetét veszi. Eredetileg az iraki kormány felhívására a Brit Királyi Légierő leginkább segélyszállítmányokat vitt a térségbe, és az ország területén belül hajtott végre bombázásokat. 2015. december 2-án a kormány jóváhagyja a repülőgépek bevetését Szíria területén is, és innentől fogva az Egyesült Királyság is azon országok közé tartozik, akik közvetlenül kiveszik a részüket harcokból. A statisztikák szerint 2016 júniusáig csak az ő gépeik több mint 1000 ISIS harcost semmisítettek meg Szíriában, Líbiában és Irakban.

röviden 2. rész

Illusztráció: Zolnai László

Szíriai elvándorlás

AZ Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztosa (UNHCR) 2015. júliusi adatai szerint közel 11,6 millió állampolgár volt kénytelen elhagyni a lakhelyét. Ez a szám az ország lakosságának több, mint a fele. 4 millió ember döntött úgy, hogy a határt is átlépi. Törökország majdhogynem 2 millió embert szállásolt el, többségüket menekülttáborokban, de sokan, főleg az újonnan érkezők közül úgy döntöttek, hogy továbbállnak Nyugat-Európa felé a túlzásúfolttság és a kilátástalan körülmények miatt. Százezres nagyságrendben érkeztek menekültek az Európai Unió területére, legtöbbször Görögországon és Olaszországon át. Ez a politikai szelek megváltozását eredményezte és sok országban a jobb oldal eddig példa nélküli megerősödését. Több tagállam, köztük Magyarország is határozta megépítéséről döntött, hogy a háború elől menekülőket meg tudják állítani. 2016. március 20-án életbe lépett EU-Törökország megállapodás szerint

Ankara vállalja, hogy a Görögországban rekedt menedékkérőket visszafogadja, és az újonnan érkezőket feltartóztatja. Ezért cserébe az Unió pénzügyi támogatást nyújt, és ugyanannyi szír állampolgárt vesz át Törökországtól, amennyit visszatoloncolnak oda. Továbbá a csatlakozási tárgyalásokat is újraindították. A megállapodás jelenleg komoly veszélyben van.

Idei fejlemények

2016 márciusában a kormányerőknek iráni és orosz segítséggel sikerül visszafoglalni az ISIS által csaknem teljesen elpusztított Palmürát és környékét. A kettő és fél hetes csatában közel kétezer ember vesztette életét, legtöbbször ISIS harcos. 2016 júliusára a harcok elmérgesedtek Aleppóban és környékén, ami korábban nem tapasztalt pusztításokhoz vezetett. 2016. augusztus 24-én a török fegyveres erők átlépték a határt, és megkezdtek az úgynevezett Eufrátesz Pajzs fedőnevet viselő akciót. Az elnök nyilatkozata szerint ez feltétlenül szükséges volt, mert az ISIS és a kurd terrrorszervezetek már az ő határaitak fenyegették. A szír kormány szerint ez kirívó megsértése az ország szuverenitásának. 2016. szeptember 10-én az USA és Oroszország másodízben is megpróbálkozik egy tartós tűzszünetet kezdeményezni, de ez egy hét alatt meg is bukik, egy, az USA által véletlennek elkönyvelt légitámadás miatt, amit a kormányerők ellen intéztek. 2016. szeptember 22-én Assad elnök újabb aleppói offenzívát indított.

Hol van még a vége?

2016. november 6-án közel 30 ezres koalíciós sereg indul meg az Iszlám Állam fővárosa, Rakka ellen. A művelet az Eufrátesz Dűhe nevet viseli. A civil lakosságot felszólították, hogy hagyják el a környéket, és vonuljanak biztonságos helyre. November 21-én a hadsereg lebombázott két nagy kórházat Aleppó keleti részén, ezzel közel negyedmillió embert hagyva egészségügyi ellátás nélkül a háborús zóna kellős közepén. Még nem világos, hogy egyáltalán újra lehet-e nyitni őket. A csata a felkelők által birtokolt területekért folyik. A harcok továbbra is több fronton zajlanak, és annak ellenére, hogy az Iszlám Állam láthatóan veszít területeiből, nem lehet megjósolni, hogy a konfliktus mikor ér véget. A problémát nem oldja meg pusztán a terrorista csoportok megsemmisítése, már ha ez lehetséges, mert továbbra is fenn fog állni a gondok fő forrása: az, hogy a lakosság szunnita többsége Assad elnök távozását követeli, főleg az elmúlt évek fényében, amikor is a hadsereg több ízben vegyi fegyvereket vetett be a lázadók ellen, és civil célpontok (kórházak, iskolák) lebombázásától sem riadt vissza.

Nézőpont

Vizsgatemető

Egy zárthelyi vagy vizsga előestéjén légtornász kiskutyás és monociklizó csimpánzos videókat nézni tanulás helyett már a korai álmoskönyvek szerint sem jelent igazán jót. Mégis óhatatlanul, akaratunk ellenére belefutunk egy-egy ilyen helyzetbe.

Ilyenkor, a félév vége felé közeledve a szokásosnál is jobban megszaporodnak a számonkérések, nem csoda tehát, ha minden gondolatunkat elvonja a megfelelni akarás. Előfordul azonban, hogy a rossz főpróbát egy még rosszabb előadás követi. Magam is gyakran érzem számonkérésre menet, hogy a fejemben eluralkodó káosz legalább annyira zavaros, mint egy nyolcvanas években készült Peter Gabriel videoklip. Árulkodó jel a felkészültség alacsony fokáról, ha az És megint dühbe jövünk című filmben szereplő fagyalttípusokat is szövegghűbben tudjuk idézni, mint a tananyagot. Ekkor garantáltan nem csak a pisztácia fog el, hanem a reális esély is a sikeres dolgozatra. Rossz beidegződésre és nagy zárthelyiíró rutinra utal, ha úton odafelé egy helyet kihagyva ülünk le a metrón, vagy egy

ártatlan hétköznapi úrlapra is név és Neptun kód párost vésünk fel. Ugyancsak kellemetlen, ha a bukóablak szó hatására már előre erős szemidegrángásunk van, valamint, ha a Bukott diák című sláger az első dal a rádióban, amit a vizsga napján meghallunk. Ha már kész a baj, a Sőhajok hídja névadási analógiáját követve a zárthelyi helyszíne hamar az Átkok előadótermévé alakulhat át. De legalább az idők során sikerült megértenem, hogy valójában miért van a nagyelődök többsége a földszinten, és hogy miért ablaktalan a legtöbbje. Kudarc ide vagy oda, aggodalomra semmi ok, a búfelejtés ugyanis gyorsan megy. Leszámítva, hogy a metrón, a buszon, a villamoson, a sarki közértben, de még az esti híradóban is az a téma, hogy mit kellett volna írni a hármas feladathoz...

Vitaforum

Válaszok

Emlékeztetőül: Előző lapszámunk vitaindító cikkében **Rádai Zita** arról írt, hogy „Orvoshoz menni senki sem szeret. Amikor végül túl vagyunk a vizsgálaton, netán műtéten, azt gondolhatnánk, hogy nem is volt olyan vészes. Azonban még mindig hátra van egy kényes kérdés: szükséges-e, illik-e hálapénzt adni az orvosnak.”

Fazekas Árnika

A hálapénz elnevezés különös, amikor szinte kötelező adni, ha teljes értékű ellátást szeretnénk. Főleg úgy, hogy olyan stabil árazása van, mintha az ember katalógusból olvasná: egy szülés száz-kétszáz ezer forint, a napos műtétek esetén húsz-harmincezer forint jár, a vesekő eltávolítás ötvenezer forint. Egy ideális világban nem lenne szükség erre a gyakorlatra, hiszen fizetünk az ellátásért. Hazánkban az egészségügyi dolgozók fizetése azonban alacsony, viszont kevésbé ismert, hogy mennyire. A szomszédos országok közül a magyar egészségügyben a legalacsonyabb a bruttó átlagbér, 23%-kal alacsonyabb, mint Szlovákiában és 42%-kal kevesebb, mint Csehországban, éppen ezért sokan érzik jogosnak a hálapénz létezését. A fő probléma azonban az, hogy ez általában nem azoknak jár, akik rászorulnának: a kezdő orvosok, az ápolók ebből alig-alig részesülnek. A főorvosoknak és a neves professzoroknak, akiknek amúgy is átlag fölötti a fizetésük, gyakran vándorol boríték a köpenyzebeükbe. Az ellátásra pedig leginkább az idősebb korosztály szorul rá, akik a nyugdíjukból alig tudják megfizetni a magas díjakat. A helyzet azonban nem reménytelen, érezhetőek pozitív tendenciák. Az egyik oldalról egyre több orvosról hallani, aki elvált elutasítja a hálapénzt. A másik oldalon, az államszervezet felől pedig az egészségügyi ellátásban dolgozók béremelése kerül elő időről időre. Azonban arra is gondolni kell, hogy a pénz azokhoz jusson el, akiknek valóban szükségük van rá. Be kell látnunk, hogy a magyar felsőoktatásban végzett rengeteg frissdiplomás orvos csak akkor fog itthon munkát vállalni, ha európai színvonalú fizetésre és munkakörülményekre számíthatnak.

Ehhez viszont szükséges az, hogy elvállaljuk az ezzel járó magasabb költségeket is, hiszen az egészségügy mindannyiunk érdeke.

Körmendi Éva

Nem szeretünk orvoshoz járni. Csak akkor megyünk el, ha már nincs más választásunk, vagy ha mindenképpen kell az az igazolás a munkahelyi hiányzásra. Ezért is lehet sokak számára kényes kérdés a hálapénz. Adjunk, vagy ne adjunk? És ha igen, akkor mennyit? A legnagyobb probléma akkor van, ha a tájékozatlan beteg valami okból azt gondolja, ez kötelező. Igénybe vett egy szolgáltatást, amiért fizetnie kell. Ha az orvosok ezt szándékosan így festik le neki, és kihasználva naivitását félrevezetik, abból akár bírósági ügy is lehet. Sokan nem veszik figyelembe, hogy egy-egy kezelés árát valójában már meg is fizettük előre az egészségügyi hozzájárulással. Az orvosok a fizetésüket az államtól kapják. Bármi, amit mi adunk nekik külön, az önkéntes plusz. Persze vannak olyan esetek (pl. a szülés), amikor annyira megszokott dolog a hálapénz, hogy szinte mindenki ad valamennyit. Mások egész egyszerűen virággal, bon-bonnal, süteménnyel kedveskednek a doktornak, hiszen az anyagilag kevesebbe kerül, és mégis kifejezi a hálát. A probléma azzal van, hogy erről nem beszélünk. Ha valaki keveset tud adni, azért nem, ha sokat tud rászánni, akkor meg azért. Megoldás nincs, hiszen egy ilyen hagyományt kiirtani szinte lehetetlen. Így hát a jövőben is adni fogunk, már ha az orvos elfogadja. Ugyanis vannak még olyanok, akik szeretik a szakmájukat, szívesen segítenek, és egy szál virág, vagy jó szó többet ér nekik, mint a titkon zsebbe csúsztatott boríték.

Életformájává vált a karate

Amikor Neked játsszák a Himnusz

A dobogó legfelső fokán állni egy Európa-bajnokságon fantasztikus érzés 23 évesen, főleg úgy, ha az embernek másodszor akasztják a nyakába az aranyérmet.

Munkácsi Máté ugyanolyan fiatal, mint akármelyik BME-s hallgató, mégis merőben mások a hétköznapijai, mint akármelyikünké. A karate számára nem csak egy sport, sokkal inkább egy életforma.

KUN ZSÓFIA

Mióta foglalkozol a karatéval, azon belül is ennek egyik ágával, a Wado Ryu-val? Miért pont erre a sportra esett a választásod?

Öt éves koromban indult a pályafutásom. Eleinte nem azzal a céllal hordtak szüleim az edzésekre, hogy versenyzőt faragjanak belőlem, hanem hogy levezessem a fennmaradó energiáimat. Jelentősen befolyásolta a döntést, hogy a hét évvel idősebb bátyám is ennek a sportnak hódolt. A jelenlegi a harmadik egyesület, ahol tag vagyok, így tulajdonképpen a Wado Ryu-val csak három éve foglalkozom. A karate négy fő irányzatában sok átfedés van. A váltással nem egy teljesen új sportot kezdtem el, csupán igazítani kellett a korábbi technikámon, például formagyakorlatok terén. A párharc, ami mindig is a legközelebb állt a szívemhez, gyakorlatilag válfajtól függetlenül azonos szabályrendszer alapján épül fel mindenhol.

Mi készítetett rá, hogy ennyi éven át töretlenül kitarts a karate mellett?

A siker olyan dolog, amiben ha az ember a hullámvölgyek ellenére is megtalálja a számításait, akkor kiváló motiváló erő a további célok kitűzésére. Ha látni az úton, hogy a célok egyre közelebb és közelebb

Fotók: Marton András

kerülnek, mi több, valóra válnak, akkor az egy pozitív visszacsatolás, ami újabb energiákat szabadít fel az újabb eredmények eléréséhez. Úgy is fogalmazhatunk, hogy a siker egyfajta pozitív ördögi kör. A sportág szeretetén túl a való életben is remekül lehet kamatoztatni a gyakorlati tudást, nemcsak önvédelem, hanem fegyelem és tisztelet

tekintetében is. Igaz, sok lemondással jár, de abban a két percben, amikor nekem játsszák a Himnusz, azért az eufórikus érzésért megéri.

Milyen viszony fűz mestereidhez?

Korábbi egyesületeim oktatóival úgy hozta az élet, hogy bár sokat köszönhetek nekik, nem tartom a kapcsolatot. Szerencsésnek

mondhatom magam viszont, hogy jelenlegi edzőm, Rostás Tibor, hatdanos karate mester. A fokozatom jelenleg fekete öv, egy dan, ami a mester szint legelső lépcsőfoka. Az ehhez szükséges vizsgát 2012-ben tettem le. Nem erőltetem a magasabb szintek hajhászását, így az energiáimat arra tudom összpontosítani, amiben tényleg sikeresnek érzem magam a versenyzés terén.

Hogy néz ki egy átlagos heted?

A Nemzeti Közzolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző karának rendészeti képzését levelező szakon végeztem két éve, jelenleg a közigazgatásban dolgozom. Decembertől azonban újra visszaülök az iskolapadba. Egy átlagos, szinten tartó periódusban heti 3-4 edzésem van, míg versenyek előtt minimum öt, de gyakoribb a heti hét edzés. Ez az időszak az esetek nagy részében a megmérettetés előtti két hónapot öleli fel.

Az emberi kapcsolataid hogyan tolerálják a karate iránti elköteleződésedet?

A legszorosabb viszonyt talán a munka- és edzőtársaimmal ápolom, holott nagyon fontos számomra a család is, akikre sajnos kevés időm jut, ahogy a korábbi gimnáziumi barátaimra is. A párkapcsolataim is több ízben ennek a rendkívüli időbeosztásnak estek áldozatául. Féktelen bulizásra, de még szolid iszogatósokra is alig jut időm.

Mire vagy a legbüszkébb eddigi eredményeid közül?

2014-ben Veronában szereztem először Európa-bajnoki címet,

amit idén sikerült megvédenem. Sport tekintetében ezt tartom a legkiemelkedőbbnek. A hétköznapi életben büszke vagyok a munkámra, hogy egy elit közösségnek a hasznos tagjaként tevékenykedhetek, ahova gyerek kori álmom volt bekerülni.

A karatén túl más szál is fűz a keleti kultúrákhoz?

Igen, a gimnáziumban japán szakos voltam. Bár a nyelvtudásom már megkopott, kellemes meglepetés az anyaország mesterei számára, ha a saját nyelvükön tudok velük társalogni.

Szerinted mi az oka annak, hogy Magyarország ilyen sikeres ebben a harcművészetben?

Anyagi források tekintetében ugyan van hova fejlődnünk, utánpótlás szempontjából és szakemberekből viszont nincs hiány. Az angolok, franciák, spanyolok is nagyon ügyesek. Azerbajdzsánban egyenesen nemzeti hősként ünneplik a győzteseket. Itthon leginkább a Magyarországi Wado Ryu Karate Szövetség támogatja a sportolókat, így jutottam el például Malajziába, Szingapúrba és Marokkóba is. Számomra a karate egy nagy utazás, nemcsak térben, hanem időben is.

Mik a céljaid a jövőre nézve?

Kilátásban van egy Európa-bajnokság, sőt mi több, világbajnokság is, ahonnan természetesen szeretnék érmmel hazatérni. Jövő augusztusban amerikai versenyen is indulhatok majd, a helyszín Los Angeles lesz. A szakmámon belül pedig a nagy álmom a doktori cím megszerzése.

Interjúsorozat

Ez alkalommal két Jó tanuló, jó sportoló ösztöndíjast mutatunk be olvasóinknak. **Weiler Virág** harmadéves matematikus hallgatót kérdeztük a tájfutásról, **Tomin Márton** gépészmérnök MSc-s, polimertechika szakírányon tanuló hallgatót pedig a birkózásról.

A fájdalmas pillanatok eltörpülnek

A tájfutás mióta az életed része?

Kiskoromban, szüleim révén ismerkedtem meg vele. Mivel tizenöt éves koromig öttusáztam, így addig csak hétvégi versenyeken indultam. Később döntésem kellett, hogy folytatom, vagy a tájfutást választom, ami mellett tudok egyetemre járni. A döntést azóta sem bántam meg.

Miben különbözik a tájékozási futás a többi futó sporttól?

Itt nincs előre megadott pálya, hanem a rajt pillanatában megkapott térképen kijelölt pontokat kell „megfogni” megadott sorrendben. Minden kategóriának más pályát adnak. Ezek a pontok általában erdőben vannak, de előfordul, hogy bozótban kúszva, köveken egyensúlyozva, sziklákon átmászva kell továbbhaladnunk. A versenyzők nem egyszerre indulnak, hanem 2-3 perc különbséggel, így mindenkinek önállóan kell megoldania a

tájékozódást. Minden versenyre viszünk magunkkal tájolót és egy ujjunkra húzható „dugókát”, amit minden ponton hozzá kell érinteni a kihelyezett dobozhoz.

Vannak más sportok, amiket szívesen űzol?

Az edzéseim nagy részét atlétákkal végzem, így hosszabb távú atlétika versenyeken is szoktam indulni. Igaz, a tájfutás az elsődleges, azért atlétikában is vannak céljaim és jó eredményeim.

Fontosnak tartod a rendszeres sportolást?

Nekem rengeteget adott a sport: kitartást, céltudatosságot, küzdeni tudást, egy remek társaságot. Hihetetlen érzés egy kemény edzés vagy jól sikerült verseny után érezni, hogy olyanra is képes voltál, amit addig nem is sejtettél. Sok lemondással jár az élsport, és néha nagyon nehéz a sok tanulás mellett rávennem magam az edzésre, de nagyon megéri, hiszen a fájdalmas pillanatok eltörpülnek az érzés mellett, amikor sikert érsz el.

Fotó: Fejes Bence

Csak magadra számíthatsz

Márton eddigi sportpályafutása:

- 6× országos bajnok
- 3× diákolimpiai bajnok
- egyetemi bajnok
- Európa-bajnokság 7. hely
- világbajnokság 10. hely

Mi vett rá, hogy elmenj az első edzésre?

A sportág nálunk egyfajta hagyomány, a család majdnem összes férfi tagja birkózott. Az edzéseket akkor kezdtem el, amikor az egyik általános iskolás barátom rávett, hogy menjek le egyre. Egyből megtetszett a közeg.

Miben rejlik számodra a birkózás varázsa?

Amikor felmész a szőnyegre, ott csak magadra számíthatsz. A birkózás rengeteg munkával és lemondással jár, épp ezért az itt megszerzett tapasztalatok hasznosíthatóak az élet többi területén is. Ezen kívül az edzőtársaimmal töltöm az időm nagy részét, így életre szóló barátságok is kötődtek az edzések során.

Fotó: Nemcsics Botond

Hány évesen ajánlott elkezdni a birkózást?

Az általános iskolás évek legelején, 6-7 évesen. Akik ennél korábban kezdik, őket még nagyon nehéz munkára bírni, rávenni, hogy elvégezzék a feladatokat. Ezzel szemben, akik ennél már jóval idősebb korban kezdik el, nekik rengeteg lemaradásuk lesz az alapokban, amit nagyon nehéz behozni később.

Hogyan képzeld el a sportéletedet az egyetem elvégzése után?

Egy év múlva fejezem be az egyetemet, utána szeretnék a jelenleginél több időt szentelni a sportnak, és felnőtt világvversenyekre kijutni. A későbbiekben nem zárom ki, hogy másodállásban – a mérnöki munka mellett – valamilyen szerepet vállaljak a magyar birkózósportban is.

Síelnék, de mennyiért?

Illusztráció: Poór Dániel

December az ajtónkon kopogtat, így az átmeneti kabátjainkat igyekezzünk téli bundára cserélni. Viszont a hideg beállta nem jelenti a sportélet befagyását, itt az ideje felkapni a léceket, és meghódítani havasabbnál meredekebb lejtőket!

BALOGH KATA BOGLÁRKA

Ha kezdők vagyunk, akkor nem érdemes megvásárolni a legdrágább felszerelést, és úgy nekiállni a hegytetőnek, mert semmi garanciánk nincs arra, hogy szeretni is fogjuk. Nézzünk ki egy dátumot a naptárban, keressünk egy sípályát, ami nincs túl messze, és szánjunk rá egy napot, hogy összebarátkozzunk a léccel (4000–5000 Ft/nap).

A helyszínen bérelhetünk egy pár megfelelő sílécet. A bátrabbak egyedül is próbálkozhatnak a lesiklással, de akik biztosra akarnak menni, vehetnek órákat is. Általában a sípályák alkalmaznak oktatókat, akik egy bő órában megtanítják a síelés alapjait. Az oktatás ára kortól és attól függően, hogy magán, kiscso-

portos vagy nagycsoportos órát igénylünk, természetesen változik (2000–11000 Ft).

A síbakancs és síléc bérlete szintén széles intervallumon belül változhat (4000–10000 Ft). Első alkalomra még megfelel a mackónadrág és a leselezetettnek vélt kabát, viszont ha beleszerelmesedünk a sportágba, akkor további lehetőségek után kell néznünk.

A felszerelés beszerzésénél érdemes a leginkább figyelembe venni a költségvetésünket. Egy jobb síléc kötéssel 80000–90000 Ft-ból kijön. A síruházat is kihozható 40000 Ft-ból, és még pár 10000 Ft a védőfelszerelés. Viszont ekkor még nem mentünk el sítáborba, amelyek általában 100 000 Ft körül mozognak.

Ha spórolni szeretnénk, de a külföldi sítábori élményt megtartanánk, és nincsenek olyan igényeink, hogy lesikló bajnokok legyünk, akkor érdemes szétnézni a jó állapotban lévő használt felszerelések között. A ruházat kényelmesebb, ha első perctől saját, de ha a spórolás mellett döntünk, öltözkünk ára felére csökkenthető egy jól elkapott apróhirdetéssel. Ugyanitt a síléc árából is levághatunk egy nullát. Fontos mérlegelni, hogy évente hány napot szánunk erre a sportra, és ennek megfelelően kiválasztani, hogy alkalmanként béreljük, vagy megvegyük a felszerelést. Ha a tábori élmény a lényeg a barátokkal, a bérlet is elegendő, hiszen úgysem fogunk annyi időt a pályán tölteni. De, ha valaki a sport szeretete miatt utazik el, akkor a saját holmi kellemesebb síklást biztosít hosszú távon.

Egy nap síelés	Oktató nélkül	8000–15000 Ft
	Oktatóval	10000–25000 Ft
Sítábor		100 000Ft
Felszerelés	Újonnan	120 000–150 000 Ft
	Használtan	25000–40000 Ft

A táblázat értékei alsó és középkategóriás termékekre vonatkoznak.

AZ INTERJÚKAT KÉSZÍTETTE: BALOGH KATA BOGLÁRKA

Gyalogátkelőhelyeink

Zebrák az utakon

Naponta többször taposol rá, és szinte észre sem veszed. Ha mégsem használod, súlyos ezresekkel fizetsz meg gondatlanságodért. Gyerekként még örömmel ugráltál rajta. A közlekedési gyalogátkelők nem csak a Te életedben változtak meg, a történelem során évszázadok alatt alakították ki mai formáikat. És a fejlődésnek még közel sincs vége!

KUN ZSÓFIA

dési járművektől, ellenben fogatok már akkor is közlekedtek a városokon belül. A korai zebrák bizonyítéka a mai napig látható Pompeiben. A település belső kereszteződéseiben nagyméretű kőtömböket helyeztek el elődjeink, melyek az úttest felső síkjából 25-30 centiméterre emelkedtek ki. Funkcióját mi sem igazolhatná jobban, minthogy a tömbök távolsága megegyezik a kényelmes lépéstávolsággal, és ez az emelt sík egy magasságban futott a burkolt járdával. A történelem során az átkelés ilyen formája több hasznos találmánnyal együtt egy időre feledésbe merült. A motorok és a gépkocsik feltalálásával azonban rohamosan növekedett a halálos közúti balesetek száma. Az első mai értelemben vett zebrát 1949-ben Londonban avatták fel a Transport Research Laboratory javaslatára. A felfestés ebben az esetben pontozott vonal volt, ugyanakkor kék és sárga színeket használtak a figyelem felkeltésére. Mai formájukat 1951-ben nyerték el, a szellemes elnevezést pedig James Callaghannek tulajdonítják, aki később miniszterelnöke is lett a szigetországnak. A váltakozó fekete és fehér sávok elengedhetetlen kiegészítői voltak a járda mind a két oldalán megtalálható

A zebrák felfestése

A zebrák geometriája nem véletlenszerű. Egy átlagos forgalmú úton 3 méteres, míg egy fokozott forgalommal bíró 4,5 méteres sávot foglal el a felfestés. Ha az átközlekedés mértéke úgy kívánja, a szélesség 1,5 méteres egységekkel növelhető. A sávok 50 cm-ként váltják egymást, a forgalom irányával párhuzamosak. Ha a kereszteződő utak nem derékszögben találkoznak, a téglalap alakú festések paralelogrammákká módosulnak, melyek szögei a forgalmi irányok kereszteződési szögeit veszik fel. Az utakon történő szabályos átkelés csupán az úttal 60 vagy ennél nagyobb bezárt szögben történhet az áthaladási hossz és idő minimalizálására.

funkcióját mint az átkelés szabályos módját. Drasztikus változás volt a volán egyik és másik oldalán elhelyezkedők számára a 12 évvel később született Lex zebra módosítás. A kiegészítő függelékben a gyalogosok már elsőbbséget élveztek a járművekkel, később pedig a kerékpárosokkal szemben is. Magyarországon 1975 óta rendelkezik a KRESZ a zebrák törvényes és szabályos használatát illetően.

A hagyományos felfestéseket több ízben gondolták már újra. Volt, aki frappáns marketing fogásként vonalkódként értelmezte a jeleket, de akadt olyan is, aki a perspektíva törvényeivel játszva a lebegés látszatát keltve festett árnyékokat a sávok alá. Az egyik legnagyobb gyorséteremlánc sültkrumpli szálaként fogta meg a lehetőséget a humoros reklámra, míg Chopin 200. születésnapjára zongorabillentyű-zebrákat avattak Varsóban. Természetesen a szóvicc sem maradhat le a palettáról, mikor valaki konkrétan értelmezte a zebracsíkokat, és egy az egyben festette fel őket az úttestre. A jelenkor alkotói ezt az egyszerű jelet is képesek a művészet irányából megközelíteni. A szürke hétköznapiok megtörésére, csupán a változatos gyönyörködtetés céljából Christo Guelov bolgár művész Madrid közlekedési átkelőit álmódta újra, majd ültette át a valóságba. A geometrikus minták és színek segítségével Christo így jellemezte „Funnycross” nevezetű projektjét: híd a két part között. Az alkotó a mondással a járda két oldalára utalt, ugyanakkor a vezetők és gyalogosok közötti ellentétet is némileg oldani kívánta. Az újraértelmezési törekvések alól a kitaláló ország sem kivétel. Camille Walala textilművész vibráló színszönyegként értelmezte újra a sávot, teljes mértékben elrugaszkodva a korábbi unalmas vonalaktól. Itthon még nem az önkifejezés egyik formája az útfestés, és sajnos még az elsőbbségadásért is vérre menő küzdelmeket kell vívni.

Fotó: Marton András

Az életünk jelentős részét töltjük azzal, hogy egyik helyről eljussunk egy másikra. Ahhoz, hogy utunkat megtegyük, kisebb-nagyobb távokat kell sétálnunk, forgalmas utakat keresztezve. Így volt ez már az ókori rómaiak idejében is. Igaz, akkor még nem kellett tartani az autóktól és a tömegközleke-

Belisha lámpák. Ezek a világító jelzések az átkelők egyfajta horizontális kivetüléseként csíkos oszlopokon ülő sárga lámpatestekkel hirdették a biztonságos átkelőket. A csíkozást Németországban 1952-ben alkalmazták először. A helyi közlekedési szabályzatban egy évvel később már rögzítették pontos

Hódít a Polaroid

Szeptember második felében rendezték meg a Photokina 2016 című kiállítást, amely a világ egyik legnagyobb fotós-videós eseménye. A minden második évben Kölnben zajló rendezvényen idén is számos érdekességet tekinthetett meg a nagyérdemű, köztük az instant kamerák legjelesebb képviselője, a Polaroid újdonságait.

LÁSZLÓ GÁBOR

Fotó: Koronczai Richárd

Bár napjainkban a fotózás főleg digitális vonalon zajlik, ma is nagy kereslet akad a papíralapú képekre, különösen akkor, ha azokat a készülék azonnal el is készíti. A retro termékekre egyébként is nagy igény van, ez alól a fényképezés sem kivétel. A Polaroid a Photokina 2016-ra a Snap Touch nevű modelljével érkezett. A korábbi Snap készülék utódja felvette a mai kor ritmusát, melynek ékes bizonyítéka, hogy a hátoldalán már egy 3,5 colos képátlójú színes érintő kijelzővel rendelkezik. A fényképek 13 megapixelesek, a keletkező kép pedig egy 5,1x7,6 centiméteres fotópapíron jelenik meg a tintamentes nyomtatási technológia segítségével. A kép elkészülésére mindössze egyetlen percet kell várni, a végeredmény pedig kenődésmentes és természetesen vízálló. A Snap Touch ezen kívül rendelkezik Full HD videófelvételi lehetőséggel is.

Az előzetesen nyilvánosságra hozott ár már a mai kort tükrözi: a vevőknek 199 eurót kell kifizetni a retro-újdonságért, és a hozzávaló papír sem kifejezett olcsó. A jövő technikájával való kapcsolatot a Bluetooth biztosítja, ugyanis a készülék ezen keresztül képes az okostelefonokkal történő kommunikációra, de rendelkezik még micro SD kártyaolvasóval és micro USB porttal is. Mindezekon felül Android és iOS alkalmazás is tartozik hozzá.

HIRDETÉS

MŰEGYETEMI HALLGATÓKÉRT ALAPÍTVÁNY

A Műegyetemi Hallgatókért Alapítvány 1992 óta azzal a közérdekű céllal működik, hogy a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem hallgatóinak szakmai, kulturális és egyéb közösségi tevékenységét támogassa.

2015-ben 687524 Ft 1%-os felajánlás érkezett az alapítványhoz.

Ezúton is köszönjük támogatóinknak a felajánlást!

Adószámunk: 18036754-1-43

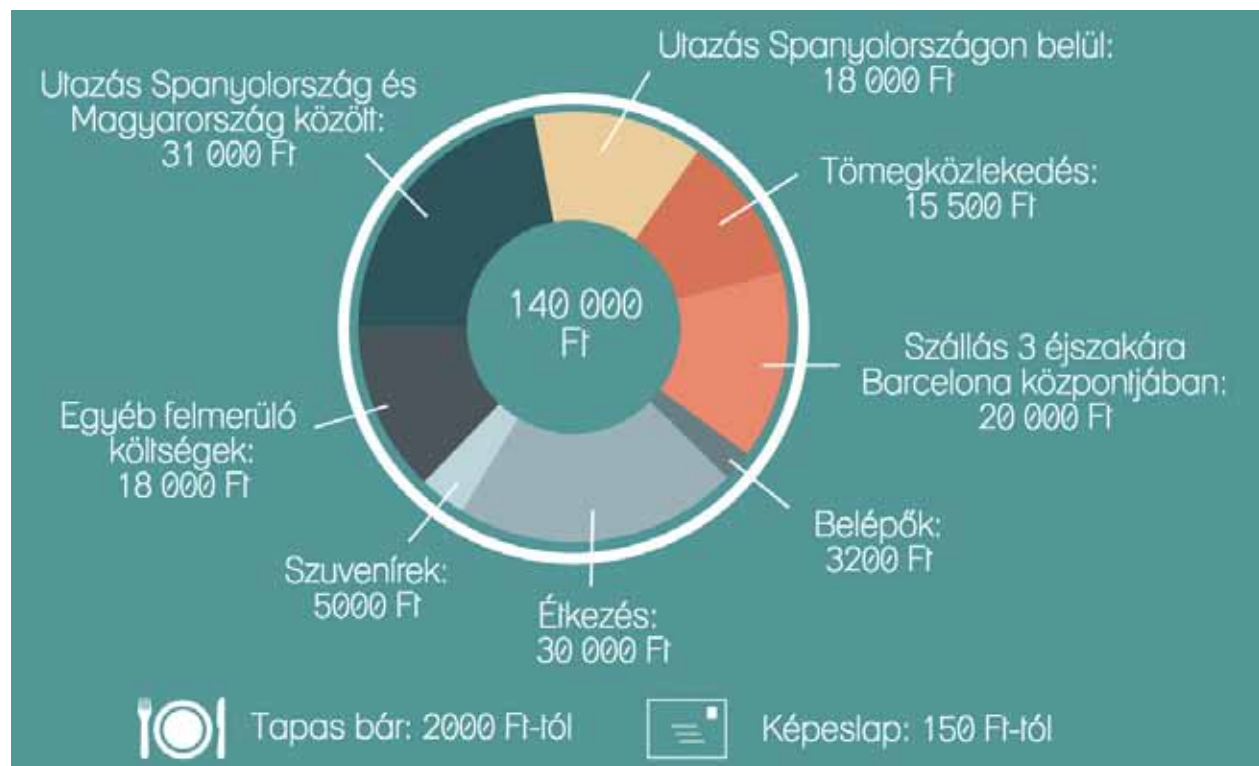
Spanyolország meghódítva

Madrid és egy villanásnyi Calatrava

Tüzes bikák. Szenvedélyes latin lányok. Sangria folyók és tapas hegyek. A labdarúgás koronázatlan császárai. A csempereklámok atyjai. Ahol még a szeretlek szó is pikáns részletekkel kecsegtet: Te quiero... Ősszel pár napos körutat tettem Spanyolországban. Testközelből tapasztaltam meg a madridi zivatart és a valenciai hőséget, hogy végül Barcelonában leljek rá arra a borongós időre, melyet az évszak itthon is magáénak mondhat.

KUN ZSÓFIA

Az ember előbb vagy utóbb eljut abba a korba az egyetemen, mikor ön maga és/vagy csoporttársai elkezdik bejárni a világot. A tárgyak jelentős részének teljesítésével elszáll a csúszás veszélyének rettegett szelleme, megkezdődnek az igazán bátrak számára az Erasmus félévek. Két barátom a diplomára rákészülendő az őszi trimesztet Madridban töltötte. Mikor kilátogattam hozzájuk az olcsó repülőjegyek és a jutányos szállás fényében, ők már egy hónapja ismerkedtek a spanyol fővárossal. Tisztában voltak a helyi nevezetességekkel, amiket a legnagyobb vendégszeretet mellett mutattak be nekem, jó egyetemista módjára különös tekintettel a helyi bárokra és tapasozókra. De kezdjük az utazás legelején! Ferihegy. Este fél kilenc. A levegőt megtöltötte az izgatott várakozás és a kései utazást szponzoráló kávé illata. A biztonsági ellenőrzés a rémisztően hosszú sor ellenére gyorsan haladt, még az időben megcsúszott indulásomat is tudtam kompenzálni, bár tény, hogy a gondatlan időbeosztásom-

Illusztráció: Dobó Diána

nak a búcsúzkodás látta kárát. De már bizonyított tény, hogy a közhiedelemmel ellentétben elég a kapu zárása előtt fél órával is kiérni a repülőtérre. Szinte még a számon égett a búcsúcsók, mikor a stewardessek és stewardok megkezdtek az utazás előtti jól ismert mutogatós tájékoztatást. A felszállást követően a kilométerek csak úgy suhantak alattunk, a fel-alá mászkáló és gondosan tekintgető személyzet menetrend-szerű körútja már-már álomba ringatta az utasokat, amikor éjjelkor landoltunk.

Csoporttársaim csillogó szemekkel vártak rám a reptéren, az elengedhetetlen „filmes” névtábla kíséretében, hogy épségben eljuttassanak a röpké 1,5 órányi utazásra lévő szállásukra. De mit vár az ember egy több mint 3 milliós világvárostól?! A tizenkét metróvonal és a buszjáratok hálóját átszövi a metropolist, ragyogó a nappali tömegközlekedés. Amint leszáll az éj, a város is lecserelel arcát. Talán a délutáni szieszta hagyománya, talán a temperamentum teszi, de az igazi élet csak este 10-11 után kezdődik. Az utcai forgatag ugyanúgy magával ragadja a fiatalt, mint az idősebbet, ezt mi sem bizonyítja jobban, minthogy a metrók éjjel 2-ig járnak. Az étel- és italfogyasztási lehetőségek tárháza korlátlan, mind szabadtéren, mind fedett helyen, még az október végi időjárás ellenére is. Miután a földalatti szerelvények és vezetőik nyugovóra térnek, Madrid a sötétség leple alatt vízfójt növeszt. Az összes éjszakai busz közel egy helyre fut be, ahonnan, mint egy jó elosztó, a város különböző pontjaira szállíthatnak tova a megfáradt tivornyázók.

Érdekes, hogy a metrókocsik belsejében sikképernyők sugározzák

folyamatosan az adást, oktatófilmekről kezdve a hírekig. Ha az ember betéve tudja már a műsorokat, akkor sem marad látnivaló nélkül. Az utastársak mindig elég néznivalót biztosítanak, extravagáns egyediség jellemzi a helyieket. Az a kis plusz a legtöbb nőn ott figyel, amivel valahogy kitűnni vágyik a tömegből. A legszokványosabb figyelemfelhívók a rúzsok, nappal is bátran használva

A helyi gasztronómia messze földön híres. A hangzatos elnevezések mögött azonban egy viszonylag egészségtelen, de a maga nemében ízletes és változatos világ tárul elénk. A zöldség- és gyümölcsfogyasztás a gyorsabb kiszolgálású, tehát nem étteremjellegű helyeken nem jellemző, ugyanakkor a tapas bárhol, bármikor lecsúszik. Ez nem más, mint egy gyűjtőfogalom a sörkorcsolya

Fotó: Kun Zsófia

a sötétebb, vadabb tónusokat, de megszokottak a testékszerek akárhol és a színes hajkoronák. A feltűnésre való garancia azonban akkor a leghatásosabb, ha kellően karakán és hangos kommunikációval párosul. A spanyol temperamentumot nem rejti véka alá senki sem, legyen szó utcáról, étteremről vagy akár a buszról.

és a partyfalatkák határán. A fél tenyérynyi szendvicsek léteznek sós és édes formában, töltelékük repertoárja a sajtoktól, húsoktól, tengeri herkentyűktől a csokiig terjed. Elengedhetetlen kísérő a maréknyi chips még az édes falatok mellé is és a tinto, ami talán a hazai macifröccsnek feleltethető meg leginkább: vörösbor és szénsavas

üdítő keveréke. Jobban definiálható ital a mindenki által ismert sangria. Európa szerte egyre népszerűbb a churros, ami az érthetetlen-ség varázsát elosztva olajban szárazra sült tészta rudakat takar, melyeket sűrű csokiba mártogatva fogyaszthatunk.

Miért utazik az ember azon túl, hogy rég nem látott barátait meglátogassa? Természetesen a helyi látványosságokért. Az építészeti remekművek ugyanúgy idézik a régi korok pompáját, mint a XXI. század ízlésvilágát. A katedrális és palota az egykori hódítók szellemét kelti életre, míg a Herzog & de Meuron tervezőpáros által újraálmodott Caixa Forum maga a megtestesült modernség. A Prado képzőművészeti kiállítása turisták ezreit vonzza, de akinek limitáltak az anyagi keretei, hosszas sorban állásra készüljön, ha szeretne ingyen bejutni este 6 és 8 óra között. Általános jó tanács az ideutazóknak, hogy két nap még helyismerettel rendelkezők számára is kevés, hogy minden beleférjen. Gondos tervezéssel azonban jól szűkíthető a kör és megtervezhető a kívánt útvonal.

Szakmai érdeklődés által vezérelve magányosan folytattam utamat Spanyolország berkeiben, a kíváncsiságom Valenciába kalauzolt egy fél nap erejéig. Santiago Calatrava Valls, az ország sztárpépítésze a város arculatának festője. A Művészetek Városának megtervezésével legalább annyira látványos és egyben mérnöki lenyomatot hagyott magáról, mint körutam záróvárosában Antonio Gaudi. A fehér gigantikus szoborépületek más dimenzióba helyezik az építészeti fogalmat. Még azon elképzeléseimet is keresztülhúzta a szemem elé tároló látvány, hogy a rendelkezésemre álló öt órában időt szakítsak a tengerpartra. Ha egy mondatlan kéne jellemezni ezt a kitérőt: Valenciát látni kell!

Körutazásomat Barcelonában fejeztem be, amire ugyancsak kevésnek bizonyult a rászabott két nap. Ha részletesebb tájékoztatásra vágysz a katalán fővárost illetően, keresd vissza a Műhely 2016/12. lapszámát vagy inkább, ha teheted, látogass el magad, nem fogod megbánni! Számomra különös tapasztalattal zárult ez a mini vakáció. Arra a következtetésre jutottam, hogy ha az ember a nevezetességekre, épületekre, helyekre kíváncsi, az utazás egyedül tanulságosabb, hiszen mindennek nekünk kell utánanéznünk, így jobban megmarad az információ. Ha viszont egy hely velejét szeretnénk megragadni, a hangulatot és az ízelet, társaságban utazzunk, hiszen egy ínycsiklandó fogás mellett ökörszik magában...

MŰHELY

Felelős kiadó:
Krisztián Dávid
Markovics Petra
Főszerkesztő: Szabó Zsolt
Lapmenedzser: Boros Miklós

Rovatvezetők:
István Adrienn
BME körkép, bmekorkep@muhely.com
Kupcsik Réka
Kapun kívül, kapunkivul@muhely.com,
Kulcsár Dorottya
Közélet, kozelet@muhely.com
Mile Mária
Sport, sport@muhely.com
Pál Noémi
Magazin, magazin@muhely.com
László Gábor
Technika, technika@muhely.com
Rádai Zita
Publicisztika, publicisztika@muhely.com

Kép- és tördelőszerkesztő:
Dobó Diána

Az újság készítésében résztvettek:
Vers Dávid Martin,
Gyaraki Ákos, Kalmár Dániel,
Sziklay Csenge, Bauer Dóra

Szerkesztőség:
1111 Bp., Műgyetem rkp. 3.
K. alagsor 80/a.
Tel./Fax: 463-2081,
E-mail: info@muhely.com,

Hirdetésszervezés:
E-mail: info@muhely.com
Tel.: 463-2081, Fax: 463-3839

Nyomda:
PAUKER-HOLDING Kft.
1047 Budapest, Baross u. 11-15.
Felelős vezető: Varga Szilárd ügyvezető

Az újság megjelenik kéthetente
5000 példányban.

Ingyenes.
HU ISSN 1589-6668
Lapunkat rendszeresen szemlézi a megújult

www.observer.hu

NYEREMÉNYJÁTÉK

A helyes megfejtést beküldők között két jegyet sorsolunk ki a Szkéné Színház egy előadására.
A megfejtéseket a magazin@muhely.com e-mail címre várjuk **december 15-ig**.
Előző számunk nyertese Kopeckzy Vivien. Gratulálunk neki!

😊	Római ezer	Adó fajta	Előtag: új	Domon- kos becézve	Ízületi szalag	Giga	Bologna lakója	Vadak ellensége	Amper	A lakásból	Szagló- szerv	Átmérő	Török katona	😊
1.	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	A ↗
😊	... a profi	▶	▶	▶	▶	Éneklő szócška	▶	▶	Dublini	▶	▶	Ausztria	▶	▶
2.	▶	▶	▶	▶	▶	Hidrogén	▶	▶	Könyv szerzője	▶	▶	Arra a helyre	▶	▶
Állati fekhely	▶	▶	▶	▶	Katonai	▶	▶	▶	Téveszt	▶	▶	▶	▶	▶
▶	▶	▶	▶	▶	Származik	▶	▶	▶	Italy	▶	▶	▶	▶	▶
Kezdet kezdete!	▶	▶	Időszám. előtt	▶	▶	Abrahám felesége	▶	▶	▶	▶	Csont- héjas	▶	▶	▶
▶	▶	▶	Teletext	▶	▶	Mese része!	▶	▶	▶	▶	Annál	▶	▶	▶
Ezen a helyen	▶	▶	▶	Sütőlap	▶	▶	▶	▶	▶	Só képlete	▶	▶	▶	▶
▶	▶	▶	▶	Sör növénye	▶	▶	▶	▶	▶	Esküvői tiszttség	▶	▶	▶	▶
Hibás	▶	▶	▶	▶	▶	▶	Zorró	▶	Morze hang	▶	▶	Továbbá	▶	Az orbit is ez
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	Becézett Teréz	▶	Engedély	▶	▶	Metró	▶	▶
Evőkanál	▶	▶	Over- drive	▶	▶	Zsákutca	▶	▶	Keres- kedő	▶	▶	▶	▶	▶
▶	▶	▶	Felbont	▶	▶	Hekto	▶	▶	Slag vég!	▶	▶	▶	▶	▶
Egyel!	▶	Halom rész!	▶	▶	Bonham Carter	▶	▶	▶	▶	▶	▶	Tetejére	▶	▶
▶	▶	Tova	▶	▶	Ezüst	▶	▶	▶	▶	▶	▶	Híres kígyó	▶	▶
Szép olaszul	▶	▶	▶	▶	▶	Szószer- körethez	▶	▶	▶	▶	Kelvin	▶	Gramm	▶
▶	▶	▶	▶	▶	▶	Római öt	▶	▶	▶	▶	Kórház	▶	Liter	▶
😊	↙ O	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	Halfogó eszköz	▶	▶	▶

December 17.

Top Dogs

A dunaújvárosi Bartók Kamaraszínház vendégjátéka Budapesten

A budapesti közönség előtt jól ismert előadás érkezik a Szkénébe Dunaújvárosból december 17-én, hiszen a Katona József Színház Kamrájában 14 éve műsoron van a topmenedzserekről szóló Top Dogs. A Sebestyén Aba rendezte vendégjáték az ironia, a játékosság és a mozgásszínház felől közelít a műhöz. Végeredményében drámaibb és misztikusabb nagy elődjénél.

A darab népszerűségét talán az egyre aktuálisabb témája adja: harmincas csúcsmenedzserek munka nélkül. Mindannyian elvesztették az állásukat. A jövőbeli munka reményében részt vesznek egy speciális, személyiségfejlesztő tréningen. Szerepjátékokat játszanak, hogy újra visszakapják az üzleti élet körforgásába. Előadás

menedzserekről, de nem csak menedzsereknek!

A TOP DOGS azokról a munkanélküliekről, illetve az egykori 'nagykutyákról', közép és felső vezetőkről szól, akiknek kezében elbocsátásuk előtt a hatalom szárai összefutottak. Röviddel ezelőttig még támadhatatlannak tűntek, s most egyszer csak hirtelen a vállalat szerkezetváltása, redimenzionálása, megszűnése miatt elküldik őket.

Néhány ilyen elbocsátott sztármenedzsért ismerünk meg egy stresszoldó tréningen (Outplacement-irodában). A stresszoldó tréning amerikai találmány és az imidzsükre kényes konszernek gátlásaiból él, amelyek kvalifikált és gyakran több éves

gyakorlattal rendelkező alkalmazottakat bocsátanak el. Egyetlen nagyfőnök sem rúgja ki élvezettel a jobb kezét, különösen nem, ha az elbocsátásból származó konfliktusok árthatnak a cég hírének. Tehát sok vállalkozó megpróbálja az elbocsátott esését kipárnázni, úgyhogy segítséget nyújt egy új állást keresni.

Hogyan történik mindez? Az egykori nagykutyák a színészekhez hasonló képzést kapnak. Beszéd-, mozgás- és tartásgyakorlatok, szerepcserék, kis pszichodramák alkotják az elsajátítandó anyagot. A kemény pszichikai és fizikai edzés során felszínre törnek a legintimebb szituációk. És mindez üzlettel válik ebben a speciális intézményben, amelynek "termékéért" keményen fizetnek a konszernek.

A Top Dogs sohasem akar egyoldalúan felelőssé tenni, vagy ideológiai jelszavakat hangoztatni. Az sem célja, hogy pusztán megütközést keltsen. Inkább a felismerést tartaná fontosnak, azt, hogy felébressze a nézők érzékenységét olyan folyamatok iránt, amelyek sok érintettben szégyenkezést váltanak ki, jóllehet tudják, nem 'vétkesek'. Hogyan is tehetnének elbocsátásukról, csak mert az ipar és a szolgáltatók egyre radikálisabban próbálnak meg emberi erő nélkül működni?

Anna Bosch: LAPIS ERIKA
Sebastian Silver: CSADI ZOLTÁN
Mark Zepter: FRITZ ATTILA
Patrik Stihl: GASPARIK GÁBOR
Hugo Müller: KISS ATTILA
Lili Swarovski: TÖKÉS NIKOLETTA
David Singer: GULYÁS HERMANN SÁNDOR
Emili Schöller: SIPOS VERA
tervező: HOTYKAI EVELIN
zeneszerző: BOROS CSABA
fordító: KOTTE EDIT, NÓTI JUDIT
koreográfus: GYÖRFI CSABA
a rendező munkatársa: FARKAS ERIK,
DUBAI PÉTER
rendező: SEBESTYÉN ABA

www.szkene.hu • 1111 Bp. Műgyetem rkp. 3. K épület 2. emelet

Filmtekercs

HARMATI JUDIT

Tulajdonképpen szerencsésnek érezhette magát. A kórház legszebb szobájában helyezték el, ahová szinte mindig besütött a nap, és amelynek az ablaka éppen a hátsó kertben álló cseresznyefára nézett.

Miután már mozgatni tudta a fejét, ez a fa vált az egyetlen szórakozásává. Mintha csak egy szélesvásznú filmet nézett volna, amelynek képkockái csigalassúsággal peregtek egymás után.

Szerette figyelni, ahogy a haragoszöld levelek között megbújnak az érett piros bogyók. Szerette azt képzelni, hogy ha elég figyelmesen fülel, meghallhatja a túlrejt termést lakmározó darazsak zümmögését. Szeretett a levelek között beszűrődő napfénybe percekig hunyorogva bámulni, amíg bele nem szédült a vakító fényességbe. Szerette a fán fészkelő, kék, sárga, rozsdabarna erdei pintyet. És szerette a kertészt is, aki néha benézett hozzá, miközben a megmaradt cseresznyét gyűjtötte kosárba a lombkorona tetejéről, vagy éppen egy vastag, elszáradt ágától szabadította meg a fát. Ilyenkor egészen a barátjának érezte ezt a

kövér, szalmakalapos férfit. Szerette azt hinni, hogy a pinttyel együtt azért küldték a kertbe, hogy őt szórakoztassák.

Aztán a fa mintha csak megirigyelte volna a madár tollának színeit, sárgába és barnába öltözött. Így búcsúzott a feje fölött szabályos alakzatba rendeződve elhúzó vadmadaraktól.

A pinty fütyülése is egyre ritkábban hangzott fel, és a kertésznek is kevesebb teendője akadt. A cseresznyefa megunta őszi színeit, s mielőtt végleg ledobta volna magáról rozdszínű köpenyének utolsó foszlányait, fehér takaróba burkolózott. Beköszöntött a tél.

Tulajdonképpen szerette nézni az ablakokon kirajzolódó jégvirágokat is. Szerette a szürkés felhők alól elő-előbújó napfényt, mely sápadt színével olyan sterillé varázsolta a hátsó udvart, akár egy kórházi szoba. Aztán megunta a havat, megunta a zúzmarát, a hideget. Várta a rügyeket a fákon, várta a fehér virágokat, a méhek egyenletes zümmögését, a megerősödő napsugarakat, a tél elmúlását. De hiába várt.

Soha többé nem tavaszodott ki.

Az enyém

TAKÁCS VIVIEN

Fáradt volt, s bár nem volt semmi dolga, könnyelműségnek tartotta szabadidejét alvással elpazarolni, ezért megragadta kedvenc bögréjét, lekuporodott a kertben egy pokrócra, majd olvasás közben megitta a frissen főzött kávéját. Untatta a könyv, ezért maga mellé tette, majd behunyta szemét. Arra ébredt, hogy egy pillangó szállt a kezére.

Először rá se hederített, elhessegette magától, de az visszatért hozzá. Rajta akart megpihenni, vagy talán csak a sárga pulóvere vonzotta vissza mindig hozzá. Kinyitotta a szemét, majd elkezdte csodálni. Megérintette karját a pillekönnyű szárnya. Gyönyörű lepke volt. Mosolyogva nézegette, de félt, hogy ha nem figyel eléggé, elrepül, ezért az ablakon keresztül a szobájába terelte, majd rácsukta az ajtót.

"Az enyém" – gondolta mosolyogva, majd bevackolta magát a szoba sarkába, és áhítattal nézte a repkedő pillét.

A lepke azonban kétségbeesetten kereste a kijáratot. Menekülve repült az ablak felé, majd az üvegnek koppant. "Milyen butus vagy. Nem akarok semmi rosszat, én csak vigyázni szeretnék rád!" – mondta a fejét csóválva, majd odalépett az állathoz, és óvatosan felé nyújtotta a kezét.

De a pillangó nem szállt rá.

Megsajnálta, mert olyan butának és gyengének tűnt. Csak jót akart, mert ő erős, de talán pont ez rémítette meg annyira a törekény állatot.

"Ne aggódj, majd én segítek!" – üldözte végig a szobán a menekülőt, ami ismét nagyot koppant az ablakon.

"Hát nem érted, hogy én csak jót akarok neked?! Hiszen az időmet vesztegetem el a makacsságod miatt, te ostoba rovar – mondta dühösen, majd egy újságpapírral agyoncsapta a pillangót.

Esernyő

ORSZÁG PETRA

Megvásároltak. A kislány csillogó szemekkel tartott a kezében. Hamar leértünk a mozgólépcsőn. A kapu előtt a nő kikapott a gyermek öleléséből, kinyitott, és kiléptünk az esőbe. Vihar volt. Testem nekifeszült a szélnek. Tudtam, semmi esélyem, de a gazdámért megpróbáltam a lehetetlent. Minden erőmet bevettem, hogy ellenálljak az elemeknek, de éreztem, nem bírom sokáig.

Valami pattant. Karjaim hirtelen kifordultak, bőröm felhasadt. Fájt. Rettenetesen fájt. De az még jobban, hogy az asszony keményen a földre vágott. Látod, ennyit ért az esernyőd! Dühösen ráncigált, szitkozódott. Próbált összecsuksni, majd újra kinyitni. Csak kínozott vele, már nem tudtam kiegyenesedni, mindenem eltörött.

Mikor rájött, hogy hasznavehetetlen vagyok, betuszkolt egy utcai szemetesbe. Karjaim magatehetetlenül csüngtek le a kuka oldalán. A gyerkőc sírt, arcán hatalmas vörös folt, de kezével utánam nyúlt. Anyja durván elrántotta tőlem, majd sietve elfutottak menedéket keresni.

Fotó: Dobó Diána

Ősz

KICSINY PÉTER

Felébredt az ősz s nekilátott, hogy a horizontot megszínezza, Az emberek fáradt, szürke lelkét új élményekkel teli fesse.

Friss kikelet lesz ő úgy gondolta, hogy érintése rügvet fakaszt, hogy leutánozhatja nővérét, az ifjú, rózsás tündér tavaszt.

De tarka lombjai megszáradtak, madarai messze vonultak, öreg fái virágzás helyett mind csendes, mély álomba borultak.

Elcsüggedt, hisz jót akart, majd eltűnt. A szeplős éjben fúj még szele, míg magasban keringve meg nem fagy legutolsó parázslevele.

Itt járt az ősz, érzi a természet. Magával vitte a meleget. Elvitt minden színt és az emberek végül megszokták a szeleket.

Azóta szürkébb az ég, tévedett. Ahogy Te is azt hitted kedves, hogy mint az ősz, lány érintéssel engem újra színessé festesz.

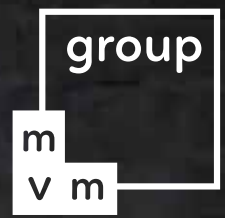
És a könnyű remény, a boldogság, mint e hamis tavasz, elszaladt. Illatod nyomán virágok helyett csak fagyos tél s csalódás fakadt.

Zárszó

LÁSZLÓ GÁBOR

Szikránál jóval több ez már, zúg a fejemben az ének. Elhiszem a szót, mit Óbudán rétjei a ködnek ígérnek. Elhiszem, ez az ősz másmilyen, tévován sokfelé csavargó. Lombok közt, messziről indul el, egybeforr, összeér, s az ajtó kinyílik, kósza villanással zárva magába a vágyaink. Szerdai hűvös délutánon óvatos esőből félreint, Felkínálva egy melegre vágyó, igazán hűvös remény-kezet.

LÉPJ KI A FÉNYRE!

www.mvmadison.hu

Jelentkezz az MVM Group energetikai startup programjába!